

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

**JMG – INSTITUTIONEN FÖR JOURNALISTIK,
MEDIER OCH KOMMUNIKATION**

HUR VI SKRIVER OM FLYKTINGAR

En jämförande kvantitativ innehållsanalys av
gestaltningen av flyktingar från mellanöstern
respektive Ukraina i svenska nyhetsmedier

Jennifer Karlsson

Uppsats/examensarbete: 15 hp

Program: Medie- och kommunikationsvetarprogrammet

Nivå: Grundnivå

Termin/år: HT 2022

Handledare: Elina Lindgren

Kursansvarig: Malin Sveningsson

Abstract

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program:	Medie- och kommunikationsvetarprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin:	HT 2022
Handledare:	Elina Lindgren
Kursansvarig:	Malin Sveningsson
Sidantal:	49
Antal ord:	16 770
Nyckelord:	Gestaltningsteori, Journalistik, Nyhetsmedier, Flyktingar, Orientalism, Ukraina, Mellanöstern

Syfte:	Syftet med studien är att undersöka om rapporteringen om flyktingar i svenska nyhetsmedier skiljer sig beroende på flyktingarnas ursprung.
Teori:	Gestaltningsteorin, särskilt Druckmans (2001) definition och indelningen av gestaltningar i ekvivalens-gestaltningar och emfas-gestaltningar, samt orientalism.
Metod:	Kvantitativ innehållsanalys
Material:	325 nyhetsartiklar rörande flyktingar i Sverige från Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter, varav 129 var från 2015 och handlade om flyktingar från mellanöstern, samt 196 var från 2022 och handlade om flyktingar från Ukraina.
Resultat:	Studiens resultat visar att innehållet vid rapporteringen av flyktingar från Ukraina och mellanöstern skiljer sig något. Artiklar om Ukraina handlar ofta om humanitära insatser, att framställa flyktingar som offer och distribuering och mottagning av flyktingar. Artiklar om mellanöstern handlar i stället ofta om distribuering och mottagning av flyktingar, att framställa de som offer samt integration av flyktingar. Generellt kan man även se att distribuering och mottagning diskuteras oftare om mellanöstern, medan humanitära insatser rapporterades oftare om för Ukraina. Generellt visar dock resultatet att på de flesta punkter för jämförelse verkar det inte finnas en stor signifikant mellan rapporteringen om Ukraina och mellanöstern.

Executive summary

The purpose of this thesis is to examine if there is a difference in the way Swedish news media reports about refugees depending on their nationality. The purpose of this is to examine if popular orientalist stereotypes and ideas can be found in news articles that are presented as objective. In the paper, two recent waves of refugees coming Sweden are compared; articles about refugees from Ukraine in Sweden from 2022 are compared to articles about Middle Eastern refugees in Sweden from 2015. In order to compare these, a quantitative content analysis was made of 325 articles.

The thesis is based partly on the orientalism theory by Edward Said. In this theory, it is said that the western world has created its own idea of the Middle East which continuously exoticizes och dehumanizes middle eastern people. It is also based on framing theory, specifically Druckmans' idea of framing theory, in which framing is parted into equivalency framing (what way you choose to frame an issue) and emphasis framing (what matter of an issue you choose to emphasize). For this thesis, articles were coded for both emphasis framing and equivalency framing to compare if the Middle East and Ukrainian refugees were framed differently by news media. For equivalency framing, articles could vary from positive, neutral, negative or both. For emphasis framing, a number of themes were chosen, for which each article was coded depending on if it contained the theme or not. These themes were economy, culture, national safety, crime, integration, distribution, labor market integration, humanitarian, victimization, and other emphasis. With this, the thesis seeks to quantitatively explore if there is a correlation between media framing of refugees and the nationality of said refugees, and if so is the case also contribute to understanding what this correlation may be.

The results show that there is no significant correlation between types of equivalency framing and the nationality of the refugee. That means that neither Ukraine nor the Middle East are systematically portrayed more positively or negatively than the other in Swedish news media. Concerning emphasis framing, the results show that articles about Ukraine usually are around the themes of humanitarian actions, victimization and distribution, while articles about the Middle East are usually about distribution, victimization and integration. All and all, however, the results show no significant correlation between the refugees nationality and the theme of the article, except for two themes. Distribution was significantly more common for articles about the Middle East, while articles about humanitarian action was significantly more important for articles about Ukraine. Concerning a combination of emphasis and equivalency framing, the results showed no significant correlation. This, however, may be a methodological issue. The amount of analyzed articles is insufficient for an

analysis of that size, which made it hard to find sufficient correlations. Because of this, the entirety of the results of this thesis should be generalized mindfully.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Bakgrund	2
2.1. Svenska statens mottagande av flyktingar 2015 och 2022	2
2.2. Högerextremism och narrativet om bra och dåliga flyktingar	3
2.3. Svenska folkets attityder gentemot invandrare	4
2.4. Effekten av gestaltningar i medier	5
2.5. Utomvetenskaplig problematisering	6
2.6. Inomvetenskaplig problematisering	6
3. Forskningsöversikt	8
4. Teori	12
4.1. Gestaltningsteori	12
4.2. Orientalism	15
5. Syfte och frågeställning	18
6. Metod	19
6.1. Kontext	19
6.2. Kvantitativ innehållsanalys	20
6.3. Data	21
6.3.1. Urval och avgränsning	21
6.3.2. Datainsamling	22
6.3.3. Databearbetning	24
6.3.4. Analys	25
6.3.5. Analytiskt ramverk	26
6.4. Validitet och reliabilitet	30
7. Resultat	32
7.1. Variabler	32
7.1.1. Antal artiklar för område	32
7.1.2. Frekvens av ekvivalens-gestaltningar	32
7.1.3. Frekvens av emfas-gestaltningar	33
7.2. Resultatredovisning	34
7.2.1. Områdets påverkan på ekvivalens-gestaltningen	34
7.2.2. Områdets påverkan på emfas-gestaltningen	34
7.2.3. Områdets påverkan på samband mellan ekvivalens-gestaltningar och emfas-gestaltningar	37
8. Diskussion och analys	41
9. Slutsats	49
10. Litteraturförteckning	51
11. Bilagor	

1. Inledning

”Det här är en annan sorts flyktingar... Det här är intelligenta, utbildade människor. Det här är inte den sortens flyktingar vi varit vana vid. Människor med oklart förflutet, som till och med kan vara terrorister.”

- Bulgariens premiärminister Kiril Petkov, 2022, översatt av Dagens Nyheter (2022).

Det är 2022, februari, och Ryssland invaderar Ukraina. Vi har sett det innan; katastrofala bilder i sociala medier, folk som dör, folk som flyr och förlorar sina hem och familjer. Det är lika fruktansvärt varje gång. Men den här gången är något annorlunda. Spolar vi tillbaka till 2015 så var det krig i Mellanöstern. Där såg vi samma sak; katastrofala bilder i sociala medier, folk som dog, folk som flydde och förlorade sina hem och familjer. Vad är det som är annorlunda den här gången? 2022 aktiveras för första gången EU sitt massflyktsdirektiv. Ukrainska flyktingar får uppehållstillstånd var de vill i EU tills kriget är slut, och de får passera fritt över gränserna.

Varför nu? Har vi lärt oss av våra misstag i tidigare kriser, där flyktingar från exempelvis Syrien, Afghanistan och Irak fått fly i överbelastade båtar och spolats upp döda på land? Har EU lärt sig att öppna hjärtat för flyktingar? Kanske beror det inte främst på det. I Europa drivs ett narrativ, se exempelvis Kiril Petkov, om *bra* och *dåliga* flyktingar. Att ukrainare är som *oss*, barn och kvinnor i nöd. Andra flyktingar? De är vi rädda för, de är terrorister, de är inte intelligenta eller utbildade människor. De är något annat. Inte som *oss*. Men Ukraina är som *oss*. Så vi måste hjälpa dem.

I den här uppsatsen utreder jag den potentiella skillnaden i svenska journalisters gestaltningar av flyktingar från Mellanöstern 2015 gentemot ukrainska flyktingar 2022. Syftet är att utreda om den svenska journalistiken håller sig objektiv, eller om den hjälper till att sprida narrativet om *vi* och *dom*.

2. Bakgrund

2.1. Svenska statens mottagande av flyktingar 2015 och 2022

Sedan invasionen av Ukraina har det pågått en hektisk samhällsdebatt där man diskuterat om flyktingar från Ukraina har behandlats bättre av den svenska staten än andra flyktingar. Enligt statistik från Migrationsverket (2022, *Beviljade uppehållstillstånd*) har 134 708 uppehållstillstånd beviljats januari-november 2022, varav 46 245 är ukrainare som beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet. Utöver ukrainare är det 7 870 personer som beviljats uppehållstillstånd på grund av flykt. Ser vi tillbaka till flyktingkrisen 2015 såg det annorlunda ut. Gränskontroller infördes i Sverige, då 109 235 totalt hade beviljats uppehållstillstånd det året, varav 36 462 beviljades uppehållstillstånd för asyl (Migrationsverket 2016, *Beviljade uppehållstillstånd 2015*). Utöver tillfälliga gränskontroller hade flyktingarnas ankomst ytterligare politisk påverkan, exempelvis ökade partiledaren Jimmie Åkesson i popularitet och har sedan dess över åren blivit alltmer populär (Öhberg 2020:421), och dessutom skärptes lagar och regler kring asyl (Migrationsverket u.å, *Historik*).

Trots att det inte verkar bli särskilt stor differens mellan antalet uppehållstillstånd tilldelade till asylsökande 2015 gentemot 2022 har bemötandet i Sverige varit vitt skilt. Även de politiska diskurserna rörande ukrainska respektive flyktingar från mellanöstern har varit olika. Från ett systematiskt perspektiv har Sverige fler skyldigheter till Ukraina just nu än andra länder i konflikt; som ett EU-land behöver vi följa EU:s massflyktdirektiv, och vi har då en skyldighet att i en större omfattning ta in ukrainska flyktingar. Det är något av en motsats till åtstramningarna av flyktingpolitiken som skedde 2015.

Enligt massflyktsdirektivet skall flyktingar från Ukraina beviljas tillfälligt uppehållstillstånd i Sverige. I samband med detta utlovas alla ukrainska flyktingar boende, arbete, skola för barn, vård och i viss mån ekonomiskt stöd (Krisinformation 2022). Utöver detta skiljer sig även mottagandet när andra flyktingar äntligen nått Sverige. I vanliga fall behöver en flykting komma till Sveriges gräns och lämna en asylansökan. Om ansökan bedöms vara legitim är kön lång, och en person kan behöva vänta i flera år innan ärendet prövas (Migrationsverket u.å, *Så här ansöker du om asyl*). Under tiden som asylsökande upplever många oro då det inte vet om de kommer att få stanna i Sverige. Som asylsökande erbjuds man plats i ett av Migrationsverkets boenden, man har rätt till fundamental vård och även visst ekonomiskt bistånd vid behov. De kan även ansöka om tillstånd att arbeta (Informationsverige.se u.å). Men massflyktsdirektivet har erbjudit mer säkerhet än bara garanterade

uppehållstillstånd. Direktivet garanterar även att ukrainare får passera över gränser inom EU (Krisinformation 2022). Detta tillgängliggjordes inte 2015, då flyktingar fick fly i båtar då de inte kunde gå fritt över gränserna, vilket resulterade i att många flyktingar drunknade efter att överbelastade båtar kapsejsat (Klein & Amis 2020; Missing Migrants Project u.å).

Av många ses det som en orättvisa att massflyktsdirektivet inte aktiverades i samband med flyktingströmmen 2015, medan andra menar att det finns valida skäl till detta. Många flyktingar från mellanöstern väntar fortfarande på asyl, vilket gör deras livssituation instabil. För dessa kan det upplevas som mycket jobbigt att ukrainare får gå före och direkt få asyl. Ett av argumenten som ofta lyfts för att massflyktsdirektivet aktiveras först nu är att EU eventuellt bedömer att krisen i mellanöstern som mer permanent än den i Ukraina. Ukrainare får enbart *tillfälligt* uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet, medan många flyktingar från mellanöstern är i väntan på *permanent* uppehållstillstånd. Detta är dock inte ett valitt argument, då det insattes en tillfällig lag 2016 som gjorde att asylsökande i regel inte längre fick permanent uppehållstillstånd som tidigt, utan i stället ett tillfälligt med möjlighet att söka förlängning (Migrationsverket u.å, *Historik*).

2.2. Högerextremism och narrativet om *bra* och *dåliga* flyktingar

Ukrainare som flyr till Sverige (eller andra EU-länder) får alltså andra förutsättningar än övriga flyktingar får. Vissa menar att det finns kulturella skäl till detta; i Sverige, men även i övriga Europa, är det många som upplever att ukrainare är annorlunda, *bättre*, än andra flyktingar.

Över lag ser man att högerextremismen ökar i den europeiska politiken (Golder 2016:1). Även i Sverige har negativiteten gentemot invandring ökat (Öhberg 2020:414). Sverigedemokraterna blev i valet 2022 det näst största partiet i Sverige, och det blev första gången partiet någonsin varit med i regeringsbildandet (NE u.å, *Sverigedemokraterna*). I partiledarutfrågningen i SVT inför valet 2022 ställdes partiledaren för Sverigedemokraterna, Jimmie Åkesson, mot väggen angående sina uttalanden kring att Sverige är på väg mot ett invandringsrekord i år, vilket han använder som underlag för att propagera för sin restriktiva migrationspolitik (SVT 2022, *Jimmie Åkesson (SD)*). I programmet tittar Åkesson och programledarna på antalet sökta uppehållstillstånd i år, och programledarna påpekar att en väldigt stor andel av dessa som söktes från flyktingar från Ukraina. Åkesson menar då att han stödjer flyktingarna från Ukraina, men poängterar därefter att invandringen utöver detta är för hög. Sverigedemokraterna som parti har en väljarbas som främst röstar utifrån Sverigedemokraternas restriktiva invandringspolitik (NE u.å, *Sverigedemokraterna*). Men även dessa ställer sig nu positivt till mottagandet av *ukrainska* flyktingar.

Bland övriga Europas högerpolitiker överensstämmer narrativet om ukrainare som *bra* och andra som *dåliga* flyktingar med det som Åkesson driver. I DN artikeln "Därför behandlar Sverige (och EU) ukrainarna annorlunda än syrierna" (2022) citeras ledare från olika delar av Europa. Där citeras Bulgariens premiärminister (översatt av DN, angående ukrainska flyktingar) säga: "Det här är en annan sorts flyktingar. Det här är intelligenta, utbildade människor. Det här är inte den sortens flyktingar vi varit vana vid. Människor med oklart förflutet, som till och med kan vara terrorister." I samma artikel citeras även den nederländske högerpolitikern Geert Wilders (även detta översatt av DN) säga "Ukrainska kvinnor och barn är riktiga flyktingar, så vi måste skapa utrymmen genom att utvisa asylexploatörer, falska flyktingar som syrier, från vårt land". Det drivs ett "vi" och "dom" narrativ. Detta narrativ är typiskt västerländskt ställningstagande till mellanöstern, där man föreställer sig att mellanöstern är en plats med en kultur som är en motpol till vår egen (Said, 1978). Jag förklarar vidare denna teori senare i teoriavsnittet (se 4.2 Orientalism), men det är viktigt att ha med sig att detta inte är ett ovanligt fenomen. Detta är hur många européer ställer sig till mellanöstern; som en otäck och annorlunda plats med människor som är annorlunda och inte går att jämföra med oss. *Vi*, civiliserade européer, och *dom*, barbariska och oförutsägbara. Det vill säga; *bra* och *dåliga* flyktingar.

2.3. Svenska folkets attityder gentemot invandrare

Hur känner då det svenska folket för invandring i största allmänhet? Strömbäck och Theorin (2018) undersökte svenskarnas attityder gentemot invandrare mellan 2014 och 2016. De skriver att i och med flyktingarnas ankomst blev invandring och integration en viktig politisk fråga. I rapporten fann Strömbäck och Theorin att svenskarnas attityd gentemot invandrare är övervägande positiv. Ursprunget på invandrarna påverkade opinionen något. Man var mest positiv till invandring från Norden, resterande Europa och Nordamerika. Minst positiv var man till invandrare från Mellanöstern och Afrika. Trots detta var attityden i samtliga kategorier fortfarande övervägande positiv. Samtidigt fanns det en betydande minoritet som upplevde att invandring har negativa effekter, och en majoritet ansåg att det allt för ofta händer att invandrare har seder och traditioner som inte passar in i det svenska samhället. Mellan 2014–2016 höll sig opinionen relativt stabil. Däremot märkte man att de som redan varit negativa blev mer negativa, samtidigt som de som redan varit positiva blev mer positiva. Alltså ökade polariseringen något. Man såg ett visst samband mellan medieanvändning och attityd. DN var sammankopplat med positiva attityder medan TV4 nyheterna och Expressen var kopplade till negativa.

Sammanfattningsvis är svenskar i största allmänhet positiva till invandring, men ursprunget på invandrarna påverkar, och ju längre ifrån de kommer (med undantag för Nordamerika, där det troligtvis upplevs finnas en kulturell närhet) desto mer kritiska blir respondenterna. Dessutom finns ett

övervägande kritiskt förhållningssätt till invandrares kulturella skillnader till det svenska samhället. Man såg även att polariseringen ökar med tiden, alltså en ökning av starka åsikter.

2.4. Effekten av gestaltningar i medier

I den här uppsatsen frågar vi oss hur medier gestaltar olika invandrare. Varför spelar det roll? Kring effekterna av medie-gestaltningen av invandrare verkar forskningen vara relativt enstämmig; medie-gestaltningar har en effekt på konsumenternas attityder.

Forskning tyder på att människan är aktiv som publik; att exponering kombineras med existerande tankemönster, och ofta är man mer mottaglig med det som stämmer överens med ens existerande ideologi. Dock kan även exponering för motsatt ideologi öppna upp och bredda ens perspektiv (Wenzel & Żerkowska-Balas 2018; Domke et al. 1999). De som påverkas av de negativa gestaltningarna påvisar liknande mönster, och uttryck av negativa attityder gentemot invandrare samexisterar ofta med negativ språkanvändning och ett avhumaniserande språk. Trots att negativa tankemönster ökar mottagligheten så är alltså en negativ gestaltning extremt övertygande, och i forskningen påvisas att andelen negativa attityder ökar i samband med exponering för negativt språk (Esses et al. 2008). Dock spelar även gestaltningens karaktär utöver att vara positiv/negativ roll för mottagandet. Att väcka rädsla är mer effektivt för att påverka läsaren än att försöka väcka sympati (Wenzel och Żerkowska-Balas 2018). Inom ramen för negativa gestaltningar, som verkar vara mer övertygande än sympatiska eller positiva, så verkar framställningen av invandring som ett säkerhetshot vara den mest övertygande gestaltningen (Lahav & Courtemanche 2012).

Sammanfattningsvis antyder forskningen att människan påverkas av exponering till gestaltningar i medier, men att hur övertygande denna gestaltning är bestäms av existerande tankemönster. Negativa gestaltningar stärker existerande negativa känslor, och det motsvariga med positiva. Däremot verkar exponering för gestaltningar som strider mot existerande tankescheman öppna för bredare perspektiv. Generellt pekar forskning även på att negativa gestaltningar över lag är mer övertygande, och att de som är mottagliga ofta avhumaniserar invandrare. Särskilt att väcka rädsla hos läsaren stärker den negativa attityden mot invandring.

2.5. Utomvetenskaplig problematisering

Journalistiken har historiskt sett kallats för den fjärde pelaren i en demokrati. Vissa menar dock att kommersialiseringen av nyhetsmedier har minskat objektiviteten och kvalitén i nyhetsmedierna, och att journalistiken inte längre är en pålitlig återspeglning av omvärlden i demokratiskt syfte, utan en vinstdrivande marknad (Kumar & Singh 2019:370). Som diskuterat ovan kan man även se att det politiska mottagandet av flyktingar i Sverige och övriga EU har skiljt sig beroende på flyktingarnas ursprung. Det drivs även ett narrativ bland högerextrema politiker i Europa där ukrainare framställs som bättre och viktigare än andra flyktingar. Detta narrativ lär även bli allt vanligare i och med ökningen av högerextremism i Europa. Nyhetsmedierna skall vara våra objektiva ögon och öron för händelser och fenomen vi inte kan ta del av på individnivå, och till skillnad från politiken som vi vet är vinklad så finns det en förväntan på nyhetsmedier att fylla en demokratisk opinionsbildande funktion, då den förväntas vara objektiv finns en mer öppensinnad ingångsvinkel när vi tar del av nyheter (Wellbrock et al. 2020:6154–6155). Forskning visar att en partisk gestaltning av invandrare i medier påverkar opinionen och kan öka polariseringen, och statistik pekar även på att svenskar blir mer polariserade i asylfrågor, samt att många känner tvivel inför om kulturella skillnader gör att flyktingar inte kan platsa in i det svenska samhället (Strömbäck & Theorin 2018). Man ser även att svenskar är mest kritiska mot flyktingar från mellanöstern och Afrika. För att motverka främlingsfientligheten i landet krävs mer forskning kring hur medier talar om flyktingar, samt även vilken effekt det har på läsarna. För att nyhetsmedierna ska fylla sin funktion i demokratin behöver vi sträva efter neutralitet. Är nyheterna färgade av samhällsdebatten? Konsekvenserna hade kunnat vara att nyheterna påverkar opinionen och stärker den högerextremistiska agendan om “bra” och “dåliga” flyktingar. På grund av detta är ämnet värt att utforska ur ett samhällsperspektiv för att stärka och säkra nyhetsmediers funktion i demokratin.

2.6. Inomvetenskaplig problematisering

Jag anser även att detta är viktigt för Medie- och kommunikationsvetenskap som akademiskt område. I den litteraturöversikt av området jag gjort så fann jag att det internationellt finns en brist på valid forskning kring hur mediediskursen ser ut kring flyktingar från olika länder. För denna uppsats har jag valt att enbart titta på svenska medier och specifikt Ukraina gentemot Mellanöstern. Avsmalningen av området har jag gjort då situationen med Ukraina är mycket aktuell och därav är det relevant att området utreds. Utöver detta har det, som jag pekat på tidigare i detta kapitel, varit en signifikant skillnad i det politiska mottagandet, vilket gör området extra intressant att undersöka. Dessutom gör denna avsmalning att jag fortfarande kan bidra till fyllandet av kunskapsluckan jag funnit, avsmalnat till den nivå att arbetet är genomförbart inom tidsramen för uppsatsen med förhoppningsvis en god generaliserbarhet. Syftet är att denna uppsats ska bidra till MKV som forskningsområde genom att

undersöka en ny händelse där inte mycket forskning hunnit bedrivas ännu, samt att bidra till kunskapen om samt gärna öppna upp för en bredare diskurs kring nyhetsmediernas gestaltning av invandrare.

Syftet med uppsatsen är även att utreda, inom ett specifikt avgränsat område, om svenska journalister håller sig neutrala i sin nyhetsrapportering eller om de blir färgade av samhällsdebatten. På en mer övergripande nivå är det alltså ett test för att se hur väl svenska journalister håller sig neutrala i polariserade frågor.

3. Forskningsöversikt

I följande kapitel sker en redovisning av ett urval av den ledande existerande forskning som finns inom gestaltningsteorin (se 4.1 *Gestaltningsteori*) rörande gestaltningen av invandrare i nyhetsmedier. Syftet med detta är att få en överblick kring vad den existerande forskningen påvisar för tendenser i nyhetsrapporteringen, vilket sätter denna uppsats i en bredare kontext. Tidigare forskning har även i viss mån använts som inspiration för uppsatsens metod.

3.1. Shifting the refugee narrative? An automated frame analysis of Europe's 2015 refugee crisis (2017)

Studien av Greussing och Boomgaarden från 2017 följer användningen av gestaltning i 6 österrikiska tidningar under året 2015 för att analysera porträtteringen av immigranter under flyktingkrisen i Europa. Undersökningen syftar till att analysera variationen av gestaltning av invandrare i kristider.

I studien identifieras åtta dominanta gestaltningar som varierar mellan sympatiska och negativa gentemot flyktingar. De är bosättning, mottagning och distribuering, säkerhet, kriminalitet, ekonomi, humanitära, framställning som offer och arbetsmarknadsintegration. Resultatet visar på ett starkt användande av väletablerade negativa gestaltningar som fokuserar på exempelvis negativa ekonomiska konsekvenser och säkerhetshot, medan humanitära gestaltningar användes i mindre utsträckning. Fokus på nationell säkerhet är vanligast i studien, nära följt av mottagning och distribuering och därefter ekonomi.

Detta visar på att negativ porträttering av flyktingar är påtagligt i kristider och att medierna oftast vänder sig till väletablerade stereotyper kring migranter. Artikeln besvarar inte frågan om hur detta påverkar opinionen, men nedbrytningen av mönster i medierapportering kring flyktingar bidrar till diskussionen genom att tillföra till kunskapen om mediernas gestaltning av flyktingar.

3.2. The 2015 refugee crisis, uncertainty and the media: Representations of refugees, asylum seekers and immigrants in Austrian and French media (2020)

Även denna studie av Gottlob och Boomgaarden (2020) gjordes i samband med flyktingkrisen i Europa 2015. Studien är en empirisk undersökning av fransk och österrikisk medier mellan 2015 till 2016, där man undersöker representationen och gestaltningen av osäkerheter kring invandring i medier kring flyktingkrisen.

Man fann att framställningen av invandringen som problemskapande i medier var som störst i början av krisen, medan mer lösningsorienterat innehåll började komma i början av 2016. Däremot sjönk det lösningsorienterade innehållet snabbt igen, och resten av året dominerades återigen av innehåll med emfas på problem. Det problem-fokuserade innehållet var främst inom 4 olika teman: Värderingar, säkerhet, ekonomi och lokala resurser. Den generella trenden för alla teman var att osäkerheterna kring om invandringen skulle innebära problem sakta gick ned med tiden. Undantagen är lokala resurser och värderingar. Osäkerheten kring invandringens påverkan på lokala resurser började hög men hade en skarp nedåtgående trend. Osäkerheten kring invandrares värderingar har däremot alltid varit låg men blev även inte lägre utan höll sig på en relativt jämn nivå och dessutom kanske steg lite med tiden.

Resultaten från den här undersökningen pekar på att generellt i krissituationer med hög invandring så kommer medier att gestalta med emfas på potentiell problematik. I det undersökta fallet kan vi även se att de här osäkerheterna minskar med tiden, åtminstone de rent konkreta. De kulturella aspekterna är mer ihärdiga, möjligtvis på grund av att man inte rent konkret kan påvisa på samma sätt att den kulturella integrationen är välfungerande.

3.3. Media Portrayals of Minorities: Muslims in British Newspaper Headlines, 2001–2012 (2015)

I denna studie från 2015 av Bleich et al. analyseras porträtteringen av muslimer i artikeltitlar i tre brittiska tidningar mellan 2001–2012. Man gjorde även en jämförelse med porträtteringen av kristna och judar.

Resultatet av undersökningen visar inte att muslimer är negativt porträtterade i brittisk medier över lag. Däremot fann man att tidningar åt den politiska högern var mer negativa än de åt den politiska vänstern, och att i dessa sammanhang så porträtterades muslimer regelbundet mer negativt än judar och kristna. Av tidningarna som var med i testgruppen så var dock den med störst spridning en stor högerriktad tidning, medan de med minst spridning var små vänsterriktade tidningar. Det betyder att det är de negativa titlarna som fått störst spridning. Procentuellt så var det också övervägande del negativa titlar i jämförelse med positiva mellan 2001–2009.

Ett annat resultat som analysen pekar på är dock att muslimer nämns oproportionerligt ofta i titlarna. Trots att det bor relativt få muslimer i Storbritannien i jämförelse med kristna eller judar så nämns de varje år oftare i titlarna än de båda andra grupperna, fram tills 2011 när kristna nämns aningen oftare.

3.4. The dynamics of framing: Image, emotion, and the European migration crisis (2020)

I denna studie från 2020 av Klein och Amis så läggs fokus på den känslomässiga påverkan av gestaltningar i stället för politiskt eller konkreta tankemönster. Studien undersöker effekten av ett fotografi från 2015 av det tvååriga flyktingbarnet Alan Kurdi, vars kropp hade spolats i land efter båten han flytt Syrien med hade kapsejsat. Fotografiet skapade en mediastorm i Storbritannien, och denna studie analyserade nyhetsartiklar från stora brittiska dagstidningar rörande migration före och efter fotografiets publicering. I dessa artiklar analyserades vilken gestaltning som användes samt emotionella uttryck.

Analysen påvisar att efter bildens spridning skedde en skiftning i medier mot en gestaltning där man porträtterade och omtalade flyktingarna som ”refugees” oftare i stället för som ”migrants” som man tidigare gjort, oberoende av tidningens politiska lutning. På en emotionell nivå framställdes tidigare migranter som en homogen grupp med gemensamt mål att illegalt komma in i Storbritannien på landets bekostnad. Då betonades ofta känslor av rädsla och ilska, ackompanjerat med ett avhumaniserande språk. Efter fotografiet publicerades minskade uttryck av ilska och rädsla, och även det avhumaniserande språket minskade. En mer känslig retorik användes.

Studiens resultat visar på viralt innehålls påverkan på mediediskursen. Medialt viralt innehåll kan skapa känslomässiga reaktioner som förändrar medielandskapet och spelplanen. Exempelvis i fallet med fotografiet hade det varit okänsligt att prata om flyktingar avhumaniserat och som en börda. Det indikerar inte nödvändigtvis en förändring i opinionen kring invandring över lag, men definitivt en inverkan på emotion och kan främja användningen av ett mer sympatiskt språk i nyhetsmedier. Det visar att medialt innehåll som anspelar på känslor kan påverka nyhetsmediernas språkanvändning i relation till politiska frågor.

3.5. Invandring i medierna – Hur rapporterade svenska tidningar åren 2010-2015? (2017)

I denna rapport av Strömbäck, Andersson och Nedlund från 2017 analyseras tidningsartiklar kring invandring från 2010 till 2015. I rapporten analyseras användandet av fem negativa och sex positiva gestaltningar. De positiva gestaltningarna är gestaltningen av invandring som:

- Stärkande för Sverige ekonomiskt
- Bidragande till kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden
- Berikande för svensk kultur
- Bidragande till företagande

- Bidragande till utrikeshandel
- Bidragande till minskning av demografiska utmaningar

De negativa gestaltningarna är i stället gestaltningen av invandring som:

- Försvagande för Sverige ekonomiskt
- Bidragande till kriminalitet
- Att invandrare tar jobben från infödda
- Försvagande av social sammanhållning
- Hotande av svensk kultur

Resultaten i rapporten visar att negativa gestaltningar av invandringens påverkan på Sverige är mer vanligt förekommande än positiva sådana. Den vanligaste gestaltningen som förekom i rapporten var att invandring bidrar till försvagning av den sociala sammanhållningen. Därefter följer gestaltningen av invandring som bidragande till kriminalitet och försvagande av Sveriges ekonomi. Efter det följer den vanligast förekommande positiva gestaltningen; att invandring bidrar till kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden. Övriga gestaltningar var ovanligt förekommande. Resultatet över lag visar att tidningar ger en mer negativ bild av invandringens påverkan på Sverige än vad som är befogat utifrån forskning och statistik.

3.6. Sammanfattning

Sammanfattningsvis visar forskningsöversikten att negativ porträttering av flyktingar är vanligt i kristider, och att medier ofta lägger fokus på potentiell problematik. Negativ porträttering förekommer oftare än positivt. Forskningen visar även att den negativa emphasisen minskar ju längre situationen pågått, samt att viralt innehåll med emotionell inverkan kan minska den negativa rapporteringen. De vanligaste negativa gestaltningarna av invandrare i svensk media är som försvagande av den sociala sammanhållningen, bidragande av kriminalitet och försvagande av ekonomin. Slutligen visar även forskningen att muslimer nämns oproportionerligt ofta i nyhetsmedia i jämförelse med andra religiösa.

4. Teori

4.1. Gestaltningsteori

Gestaltningsteorin handlar om hur sakfrågor framställs eller uppfattas i medier. Gestaltningsteorin är en översättning av engelskans "Framing theory" där man tänker att samma sakfråga kan porträtteras på många olika sätt beroende på vilken "frame", det vill säga gestaltning, man väljer att använda. Den är nära besläktad med dagordningsteorin, som är teorin som berör vad som väljs att inkluderas i nyhetstidningar (Shehata 2019:342). De båda berör vilka ämnen och aspekter av dessa som medier drar uppmärksamhet till. I större drag finns splittrad mening bland forskare kring exakt vad gestaltningsteorin innefattar och hur den ska definieras.

Tanken är att journalister med mer eller mindre medvetenhet lyfter vissa utvalda faktorer när de skriver om ett ämne. Detta anses vara en nödvändighet, då man inte kan inkludera alla aspekter, och är en anledning att journalistiken aldrig kan vara fullständigt objektiv. Gestaltningsteorin är en extremt bred och omdebatterad teori, vilket resulterat i att det finns oändligt många definitioner och nischar i området. I sin grund är gestaltningsforskningen även ofta forskning om effekter, och ofta är man intresserad av vilka gestaltningar som finns i samband med vilka effekter de har på samma gång. I denna uppsats kommer jag däremot inte undersöka effekten på attityder som gestaltningarna har, vilket gör att jag inte intresserar mig för en sådan definition av gestaltningsteorin. Kort sagt är enbart en del av kärnan i gestaltningsteorin relevant för studien; den som handlar om definitionen och förekomsten av gestaltningar.

Enligt Chong och Druckman finns det två olika sorters gestaltningar; De kallar dessa för "Frame in communication" och "Frame in thought" (Chong & Druckman 2007:100-101, *A theory of framing and Opinion Formation in Competitive Elite Environments*). *Frame in thought* definieras som en individs kognitiva uppfattning av en given kommunikation, och betonar mottagarens uppfattning (Goffman, 1974, i Chong & Druckman 2007:100, *A theory of framing and Opinion Formation in Competitive Elite Environments*). Denna form av gestaltning är inte relevant för denna uppsats. Det är däremot *frame in communication*. *Frame in communication* definieras som ord, bilder, fraser och presentations-stilar som en avsändare använder när den delar information till en publik. Den valda gestaltningen avslöjar vad talaren ser som relevant för ämnet (Gamson & Modigliani, 1987, 1989, i Chong & Druckman 2007:100, *A theory of framing and Opinion Formation in Competitive Elite Environments*).

Även Strömbäck (2014:113) syftar till att det finns en skiljaktighet i gestaltningsteorins övergripande innehåll. Men till skillnad från Chong och Druckman syftar Strömbäck i stället till tre olika sorters gestaltningsteori. Den första menar han handlar om gestaltningens påverkan på publiken, den andra handlar om hur medierna reproducerar och sprider maktcentras och ideologisk betraktning av verkligheten genom selektiva gestaltningar. Den tredje handlar om mediernas innehåll och vad det representerar. Syftet med denna uppsats stämmer bäst överens med Strömbäcks tredje definition av gestaltningsteorin. Denna definition liknar även Chong och Druckmans "Frame in Communication". Sammantaget mellan dessa två olika definitioner som verkar beskriva samma fenomen inom gestaltningsteorin pekar de båda på att materialet av intresse för denna analys är kommunikativt innehåll såsom text och bild, som bör analyseras för att finna ett latent syfte med kommunikationen.

Entman är en av forskarna i området som skrivit om gestaltningar på ett sätt som sammanfaller med dessa definitioner. När Entman skulle definiera en gestaltning skrev han som följer:

"To frame is to select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text, in such a way as to promote a particular problem definition, causal interpretation, moral evaluation, and/or treatment recommendation for the item described" (1993:52).

I denna definition kan vi se två markanta förekomster som Entman menar är definierande för gestaltningar. Delvis skall innehållet präglas av selektivitet, och selektivt valda aspekter skall göras mer "salient" i texten. "Salience" i detta sammanhang definierar Entman själv som att göra något mer märkbart, meningsfullt eller på annat sätt minnesvärt för publiken. Han menar att detta ökar chansen att läsaren kommer lägga märke till informationen och minnas den. Detta kan vara placering, repetering eller associering med kulturella symboler. Entman understryker även vikten av individens existerande bias, som kan göra i övrigt obskyrt formulerade saker "salient" (1993:53).

Fördelen med att använda Entman för denna finnes i den andra delen av definitionen. Entman påpekar i sin definition är vad som rent praktiskt genomförs i texten för att det i hans mening ska definieras som en gestaltning. Fördelen med denna modell är att den går bortom de övriga abstrakta definitionerna som representation och avkodning av avsändarens syfte, och pekar rent konkret på innehåll som man kan leta efter för att identifiera gestaltningar. Fördelen med att bruka Entmans modell för denna uppsats är att en sådan konkretisering lämpar sig väl för kvantifiering av latent innehåll.

Enligt denna modell av Entman finns fyra processer som genomförs av gestaltningar. Dessa kan potentiellt användas för att identifiera gestaltningar i texter. De fyra (löst översatta av mig, återfinns i Entmans ord i citatet ovan) är som följer:

Definierar problemet/en - Bestämmer vad aktör gör med vilka för- och nackdelar.

Diagnostiserar orsaken/erna - Identifierar vad som orsakat problemet

Dömer utifrån moral - Överväger aktörer och deras effekter

Föreslår lösning/ar - Väga olika potentiella lösningar och deras effekter. (1993:52)

Entman menar även att förekomsten av alla fyra inte är nödvändig för att en gestaltning skall ske, och även att enskilda meningar i texten kan variera på ett spektrum av att påvisa alla fyra till ingendera. Gestaltning är alltså inget som, enligt Entman, behöver finnas i vardera enskild mening.

I artikeln *The Implications of Framing Effects for Citizen Competence* skriven av James Druckman (2001) beskrivs två typer av gestaltningar: *Equivalency framing* och *emphasis framing*. På svenska betyder detta ekvivalens och emfagestaltningar.

Ekvivalens-gestaltning beskriver Druckman (2001:228-229) som användningen av olika, men logiskt ekvivalenta, ord och fraser och hur det påverkar individens preferens. Ett vardagligt talesätt som hänvisar till detta är om man "beskriver glaset som halvfullt eller halvtomt", alltså att beskriva exakt samma sak men att i detta fall antingen betona den tomma eller fulla halvan av glaset. Druckman skriver:

"Traditionally, equivalency framing effects occur when frames that cast "the same critical information in either a positive or a negative light" cause individuals to have different preferences." (2001:228)

Kort sagt är alltså ekvivalens-gestaltningar möjligheten att framställa en situation som negativ eller positiv med hjälp av betoning. Ett annat exempel som Druckman använder sig av är om en politiker betonar 5% arbetslöshet i en stad, eller att 95% av invånarna har ett arbete (2001:228).

Druckman beskriver även vad som kan beskrivas som en kulturell värdering av ord. Det behöver inte vara så simpelt som positivt och negativt, utan det kan även handla om ord som bär en negativ värdering i jämförelse med ett ekvivalent ordval. Ett exempel som tas upp i Druckmans text (2001:230) är att i en surveyundersökning uttryckte en majoritet av respondenterna att de var positivt inställda mot att USA skulle "use military force" i gulfkriget, medan en majoritet av respondenterna även uttryckte att de var negativt inställda mot att USA skulle "engage in combat" i kriget. Ordval kan alltså påverka läsarens benägenhet att hålla med.

Den andra typen av gestaltningar som Druckman skriver om är *emfas-gestaltning*. Han menar att genom att välja att lägga emfas på särskilda aspekter av ett problem kan man leda individer till att

särskilt överväga dessa aspekter över andra när de formar sin åsikt. Precis som ekvivalens-gestaltningar fungerar emfas-gestaltningar genom att härleda åskådarens fokus till en vald karaktärisering av problemet, men emfas-gestaltningar fokuserar inte på hur man gestaltar en ekvivalent situation utan baseras istället på att selektivt plocka fram särskilda aspekter av ett område (2001:230–231).

Skillnaden mellan de två gestaltnings-sorterna kan beskrivas så här: beskrivs samma aspekt av samma område med olika ord, eller beskrivs olika aspekter av samma område? För att illustrera skillnaden har jag nedan hittat på fyra nyhetsrubriker som alla handlar om elbilar för att illustrera skillnaden mellan ekvivalens- och emfas-gestaltningar. Exempel på ekvivalens-gestaltningar är dessa rubriker: “20% av bilägare kör numera elbil” och “80% av bilägare kör fortfarande med fossila bränslen”. Här beskrivs exakt samma statistik med olika betoning. Exempel på emfas-gestaltningar är i stället rubrikerna: “Ökningen av elbilar har minskat Sveriges CO2-utsläpp under 2022” och “Nya ljudlösa elbilar har ökat mängden påkörningsolyckor”. Här betonas i stället olika påföljder av ökningen av elbilar, och situationerna som beskrivs är inte ekvivalenta men berör fortfarande samma huvudämne, alltså ökningen av elbilar i Sverige.

4.2. Orientalism

Denna sektion av teorikapitlet grundar sig i boken *Orientalism* (1978) av Edward Said, och innehåller en övergripande beskrivning av bokens grundidé. På grund av detta används sidhänvisningar sparsamt i sektionen, då det huvudsakligen är bokens övergripande idéer som beskrivs. Jag vill även problematisera användandet av begreppen “mellanöstern” och “västvärlden” som återfinns återkommande gånger i följande text. *Mellanöstern* använder jag som begrepp för att påvisa vilken del av världen som omfattas av orientalismen. Till detta vill jag tillägga att även andra delar av Asien samt delar av Afrika, enligt Said själv, omfattas av orientalismen. Med “västvärlden” menar jag vad Said pekar på som “occidenten”. Termer som *västvärlden* är språkbruk som bevarar den uppdelning mellan öst och väst som jag redovisar för längre ned, vilket inte är min avsikt att göra. Trots detta har jag, i brist på bättre termer, valt att använda detta begrepp, då att skriva “Europa” inte skulle omfatta det nordamerikanska deltagandet i orientalismen, vilket Said menar är extra starkt i modern orientalism.

Edward Suids *Orientalism* (1978) var revolutionerande i forskningsområdet kring postkolonialistiska kulturella studier (cultural studies). I boken påpekar författaren ett tidigare utforskat perspektiv på västvärldens historiska och vetenskapliga förhållningssätt till orienten. Han pekar på en vetenskaplig

tradition av studier av orienten (*Orientalism*) och stereotyper som existerar inom dessa. Han ger även en historisk överblick av framväxten av occidentens (det vill säga västvärldens) förhållningssätt och stereotyper kring orienten.

I *Orientalism* omskriver Said 3 olika definitioner av termen orientalism:

1. Ett akademiskt fält.
2. En världssyn och ett tankesätt med tillhörande stereotyper baserat på distinktionen mellan "orienten" och "occidenten".
3. Ett politiskt maktinstrument för väst. (1978:2–3)

Orientalism har som sitt syfte att peka på framväxten och bevarandet av exotifieringen och avhumaniseringen av mellanöstern. Said yrkar på att occidenten historiskt sett har sökt en motpol till den idealiserade bilden av det egna samhället. Information och stereotyper som sprids om orienten är till stor del grundade i falska idéer fabricerade för västvärldens fördel. För att västvärlden skulle framställas som civiliserat, utvecklat och framgångsrikt behövde det finnas en jämförelsepunkt som stod i kontrast till de positiva egenskaperna man tillskrev sin egen kultur. Resultatet blev en porträttering av orienten som en kontrast; en statisk, mystisk och underutvecklad plats. Detta avhumaniserande och distanserade var nödvändigt för att erövringen och exploatering av orienten för politisk och ekonomisk vinning skulle legitimeras. När mellanöstern uppfattades som primitivt och underutvecklat fanns gott underlag att yrka på vikten av västerländskt ingripande för att modernisera orienten.

I sin helhet menar Said att mellanöstern är en annorlunda, statisk, farlig och exotisk plats i orientalistens ögon. Samma porträttering har även orsakat en vilja i västvärlden att studera orienten. I boken skriver Said:

"These contemporary Orientalist attitudes flood the press and the popular mind. Arabs, for example, are thought of as camelriding, terroristic, hook-nosed, venal lechers whose undeserved wealth is an affront to real civilization. Always there lurks the assumption that although the Western consumer belongs to a numerical minority, he is entitled either to own or to expend (or both) the majority of the world resources. Why? Because he, unlike the Oriental, is a true human being" (1978:108).

Han pekar alltså på att stereotyperna kring mellanöstern leder till att de upplevs som främmande i den utsträckning att de inte längre uppfattas vara mänskliga i samma utsträckning som de från väst. I mån av detta ses dem som oförtjänta deras tillgångar, vilket skapar bilden av dem som något som är tillgängligt att konsumeras eller erövrats av västvärlden.

Det orientalistiska perspektivet är relevant för denna uppsats då det handlar om en jämförelse av medierapporteringen av flyktingar från olika platser. Ukraina är en del av occidenten medan Mellanöstern är vad Said skulle mena klassas som orienten. Som tidigare illustrerat så kan vi även se en tydlig vi och dem känsla i hur man pratar kring ukrainska respektive flyktingar från mellanöstern (se 2. *Bakgrund*). Detta påvisar att det postkoloniala perspektivet är relevant. När vi sedan går vidare i uppsatsen är det alltså viktigt att försöka se om idéer om “vi” och “dom”, “occident” och “orient” som motpoler reproduceras i svensk mediers gestaltning av flyktingar. För att kunna göra detta är det viktigt att i viss mån kunna kvantifiera Saids idéer om hur orientalismen manifesteras.

Ett sätt att göra detta är att se över när kulturella skillnader betonas. Skildras det att deras kulturella värderingar klatschar med våra egna? Det kan bygga på ett antagande att vi har skilda kulturer. Eller beskrivs det som att de assimileras väl i den svenska kulturen? Även att se över fall där oro över nationell säkerhet och kulturbevarande uttrycks kan vara viktigt. Egentligen hade en kvalitativ studie behövts göras för att i grunden undersöka om vad som egentligen beskrivs är vanlig kulturell assimilering eller om det är baserat på grundidén om europeisk överlägsenhet och orientalistiska stereotyper, men en kvantitativ studie möjliggör en mer övergripelig syn över frekvensen av sådana strukturer.

En annan sak som beskrivs ovan som typisk för orientalism är tanken på mellanöstern som något som behöver räddas och kan övertas. Detta hade kunnat manifesteras genom ett humanitärt perspektiv som talar om svenska insatser. Läggs vikten vid svenska givmildheten? I det humanitära perspektivet hade man kunnat skilja på gestaltningar baserat på hur humaniserade de är. Betonas flyktingars kamp eller Europas givmildhet?

5. Syfte och frågeställning

Den ökade invandringen till Sverige är ett fenomen som omtalats ständigt i politiken och medier, särskilt sedan flyktingkrisen 2015. Men invandring är något för stort för individen att se med egna ögon. Vi behöver därför medier som våra ögon för att objektivt berätta sanningen om invandringen. I politiken och sociala medier ser vi att flyktingar får olika mängd uppmärksamhet och acceptans beroende på ursprungsland.

I mitt arbete vill jag jämföra porträtteringen av flyktingar från Ukraina och Mellanöstern i nyhetsmedier. Det övergripande målet är att jämföra vilka gestaltningar som är vanligast förekommande i samband med de två grupperna, och att se på eventuella skillnader i porträtteringen i medier. Syftet med detta är att utreda om svenska nyhetsmedier håller sig objektiva eller ej. Detta är viktigt då nyheter som framställs som objektiva kan, genom gestaltningar, latent formulera agendor som påverkar våra åsikter och världsbilder. Det är därför viktigt att medierapporteringen håller sig objektiv, särskilt då alla har starka åsikter i asylfrågan. För uppsatsen har jag formulerat en övergripande forskningsfråga, samt fyra specificerade delfrågor, som är markerade a-d. Frågorna är som lyder:

- **Skiljer sig gestaltningen av ukrainska flyktingar och flyktingar från mellanöstern i svenska dagstidningar, och i så fall hur?**
 - a) *Förekommer* positiva/negativa gestaltningar oftare i samband med flyktingar från Ukraina eller Mellanöstern?
 - b) Vilka gestaltningar förekommer oftast i samband med flyktingar från Mellanöstern?
 - c) Vilka gestaltningar förekommer oftast i samband med flyktingar från Ukraina?
 - d) Skiljer sig vilka positiva/negativa gestaltningar som är vanligast förekommande för ukrainska respektive flyktingar från mellanöstern?

6. Metod

6.1. Kontext

Uppsatsen skrivs i kontexten av flyktingströmmen från mellanöstern 2015 samt flyktingströmmen från Ukraina 2022. Båda lägena har sitt ursprung i konflikter som eskalerat.

Den ökade mängden asylsökande 2015 hade sin grund i Syrienkriget. Syrienkriget startade 2011 till följd av den arabiska våren, då Syrier började protestera mot Assad-familjen, som haft auktoritär regim i över 40 år. Regimen gjorde ett hårt bemötande mot protesterna och kallade de som protesterade för sunniislamistiska terrorister. Fängslade jihadisterna släpptes av regimen, och vissa menar att detta skedde i intresse av att bevisa att de var terrorister samt för att eskalera våldet. Till början var det alltså en konflikt mellan Assad-familjen och demonstranter som krävde att de skulle avgå och göra Syrien till en demokratisk stat. Konflikten eskalerade snabbt och snart rapporterades det om att krigare från al-Qaida involverat sig för att bekämpa regimen. Andra länder involverade sig och bland annat Ryssland gav sitt stöd till regimen. Sedan bildades terroristgruppen IS, delvis till följd av Syrienkriget. Under 2014 utropade de kalifat och tog kontroll över stora delar av Syrien och Irak. Flera länder, bland annat USA, involverade sig för att besegra IS, vilket gjorde att bland annat stormakterna USA och Ryssland nu var involverade i kriget. På grund av eskalationen av Syrienkriget tvingades många syrier att fly från landet under 2014 och 2015 (Globalis u.å). Befolkningen i ett flertal länder behövde fly till följd av Syrienkriget; till stor del syrier samt folk från Irak, där som sagt IS tagit kontroll över delar av länderna. Men det var även mycket flyktingar från Afghanistan. De flydde från det långtgående kriget i Afghanistan, och särskilt efter att Nato drog tillbaka sina insatser i landet 2014 eskalerade talibanernas våld i landet. Allt eftersom IS motarbetade i Syrien började de även röra sig in i Afghanistan (SVT Nyheter 2018). Många Afghaner flydde till Iran, men på grund av Irans inblandning i Syrienkriget tvingades de då att bli barnsoldater i Syrien, vilket gjorde att många Afghaner fick fly även Iran för att inte bli soldater (Hamidi-Nia & Ekman 2015).

Den ökade mängden flyktingar från Ukraina skedde till följd av en eskalering i konflikten mellan Ryssland och Ukraina som skedde 2022. Bakgrunden är att Ukraina var en del av Sovjetunionen tills upplösningen 1991. Efter detta skaffade Ukraina medlemskap i Nato. På Krim halvön samt i öst av Ukraina bor många rysktalande. 2014 skedde ett uppror i Ukraina, där man önskade starkare band till Västeuropa. Ryssland menar att nationalistiska inslag förekom i protesten, vilket utsatte den rysktalande befolkningen för fara. Efter en organiserad kupp ockuperade Ryssland Krim halvön.

Ryssland menar nu att separatister i östra Ukraina är ryska medborgare i behov av stöd, och till följd av detta inledde Ryssland ett storskaligt militärt anfall mot Ukraina 2022 (Landguiden u.å).

6.2. Kvantitativ innehållsanalys

I denna uppsats utförs en kvantitativ innehållsanalys. Från början har valet att göra just en innehållsanalys relativt till andra potentiella metoder, känts självklart. Det är innehållet i artiklarna som är av intresse, och därför är detta den metod som jag anser vara bäst lämpad för uppsatsens syfte. Däremot så har övervägandet mellan att göra innehållsanalysen kvantitativ eller kvalitativ varit svårare. Både den kvantitativa och kvalitativa innehållsanalysen har många egenskaper som hade varit till fördel för uppsatsen, men i slutändan är kvantitativ innehållsanalys den mest relevanta metoden.

Nackdelen med valet av kvantitativ över kvalitativ innehållsanalys är ett bortfall av det mer latenta innehållet som är särskilt relevant för frågeställningarna. Frågeställningarna söker egentligen både egenskaperna av och kvantiteten av olika gestaltningar i dagstidningar. Den kvalitativa metoden har en del fördelar som går miste om till följd av detta metodval; det är en metod där man mer djupgående kan studera latenta fenomen (Esaiasson m. fl 2017:211). Om jag skulle gjort en kvalitativ innehållsanalys skulle det komma med fördelen att jag kunnat djupdyka mer i materialet. En självklar nackdel däremot är att resultatet inte blir generaliserbart i samma utsträckning som vid en kvantitativ analys. Det gör att det blir svårt att prata i generella termer om hur nyhetsmedier talar om flyktingar av olika ursprung.

I *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap* beskrivs kvantitativa studier som en kvantifiering av det manifesta innehållet. Vad man vill undersöka måste alltså ligga tillgängligt på ett uppenbart sätt. I kontrast beskrivs kvalitativa studier som något där man läser mellan raderna och tar hänsyn till kontext, intertextualitet och fler latenta faktorer (Ekström & Johansson 2019:171–172). Däremot i metodpraktikan (Esaiasson m. fl 2017:198) beskrivs att skillnaden mellan kvalitativ och kvantitativ innehållsanalys inte är så lätt som att tolka kontra att räkna. Ofta krävs tolkning före räkning i kvantitativa analyser. Jag hoppas att denna metod, trots mitt val att fokusera på kvantitet, fortfarande kommer att tillåta en analys av latent innehåll i nyhetsartiklarna, bara inte lika djupgående som skulle möjliggjorts i en kvalitativ studie. Det är svårt att enbart läsa några artiklar och försöka peka på tendenser inom svensk journalistik, därför anser jag det vara mer rimligt för uppsatsens syfte att utföra en kvantitativ studie, även om visst latent innehåll möjligtvis kommer falla mellan fingrarna.

6.3. Data

6.3.1. Urval och avgränsning

Särskilt med tidsramen för arbetet i åtanke, men även för att precisera studieobjektet, har många avgränsningar fått göras. Först och främst så har en begränsning i medium fått ske. Detta beslut fattades främst då det är komplicerat att jämföra flera medier med varandra. Exempelvis om en analys av radio och TV hade skett så hade förarbetet till kodningen innefattat en transkribering av allt innehåll. Dessutom är visuella och audiella medier särskilt svåra att koda, då konnotationer kan återfinnas även i tonläge och kroppsspråk. Tiden som hade gått åt till vardera inslag hade gjort att mängden analysmaterial för uppsatsen hade blivit betydligt lägre. Därav omfattar arbetet enbart nyhetstidningar. Utöver det gjordes en avgränsning för sorters nyhetstidningar, där lokala tidningar, kvällstidningar och tidningar med en tydlig politiska agenda utesluts. Kvar blir rikstäckande morgontidningar. Anledningen till detta är delvis att en avgränsning var nödvändig för att minska mängden analysmaterial, men även att arbetet fokuserar på nyheter som har en bred täckning samt uppfattas generellt som politisk opartisk och har mycket tillit från det svenska folket. Efter avgränsningen är enbart två tidningar kvar: Svenska Dagbladet (SvD) och Dagens Nyheter (DN).

Det har även skett ett urval vad gäller sort av artiklar. Det fanns två möjliga vägar att gå här; antingen med fokus på medielogik, och då att inkludera alla artiklar för att se vad för slags innehåll som väljs ut av redaktörer, eller att intressera sig för valen journalister gör i sina texter. I och med att denna uppsats intresserar sig för narrativet texter som framställs som neutrala driver var det mest logiska att välja att analysera valen som journalisterna gör. Därav exkluderas insändare, debattartiklar, ledare och annat innehåll som inte framställs som objektiva nyhetstexter.

Vad gäller de träffar som uppstod vid sökningarna i databasen skedde även ytterligare avgränsningar. Artiklarna avgränsas även på följande sätt:

1. Artikeln ska handla om flyktingar i Sverige. Artiklar om flyktingars mottaganden i andra länder är inte relevant, då detta potentiellt kan skapa en för stor distans till händelsen.
2. Övervägande del av artikeln ska handla om flyktingar från Ukraina/mellanöstern och inte vara en nyhetsrapportering om händelser i det aktuella landet/området.

Jag valde söktermen "Ukraina flyktingar" för artiklar i DN och SvD publicerade 2022, samt söktermerna "Syrien flyktingar" och "Afghanistan flyktingar" för artiklar publicerade 2015 i DN och SvD. Som tidigare nämnt flydde folk främst från Afghanistan, Syrien och Irak till följd av syrienkriget. Anledningen att jag enbart sökte för Syrien och Afghanistan är 1. Att detta med marginal var de länder som flest flydde till Sverige från, och 2. En preliminär sökning för "Irak flyktingar"

visade att resultatet för den sökningen var artiklar som redan dykt upp i sökningen ”Syrien flyktingar”, då dessa ofta nämns i samband med varandra. Resultatet från en översikt av artiklar från 2015 visade att det blev ett extremt stort bortfall av artiklar om man enbart valde att fokusera på ett land. Specifika länder nämns ofta inte i artiklar från 2015, då flyktingströmmen bestod av flyktingar från ett flertal länder, och att man därför benämnde dem ”flyktingar” i mer generella termer i stället för att specificera ursprungsland. 2022 är det i stället enbart Ukraina man diskuterar, vilket gör att Ukraina oftare benämns specifikt i artiklar. Med det sagt skiljer sig avgränsningarna för 2015 och 2022. För 2015 krävs enbart att artikeln som dyker upp i sökningen nämner flyktingar, och det behöver inte nämnas ursprungsland. Däremot specificerades Afghanistan och Syrien i sökningen, men av sökresultaten sållades inte artiklar där enbart ”flyktingar” nämndes bort. Det känns implicit att man syftade på flyktingar från just mellanöstern, då det var där den främsta konflikten i världen fanns 2015 och de flesta som sökte asyl var från Syrien (51 388), Afghanistan (41 564) och Irak (20 858) (SCB 2016). För 2022 fanns däremot som sagt ett krav på att det på något sätt skulle nämnas att flyktingarna var från Ukraina. Jag fann att detta ofta specificerades i artiklarna och att det därför var en rimlig avgränsning. Bakgrunden till detta val är alltså att diskursen i medier 2015, enligt min innehållsöversikt, i de allra flesta fall inte specificerade ursprungsländer. För att göra en representativ datainsamling krävs alltså även analys av de artiklar där de enbart benämns som ”flyktingar”, då det är de allra flesta av artiklarna. I och med att denna uppsats har sin grund i orientalismen känns jämförelsen av mediediskursen kring flyktingar från orienten gentemot occidenten relevant, och det är perspektivet som detta val tar avspark i.

6.3.2. Datainsamling

För insamling av material användes DN:s arkiv och SvDs arkiv för 2015 och DN:s och SvDs nyhetshemsidors sökfunktioner för 2022. Anledningen för detta är att 2022 är för nyligen för att finnas i arkiven, medan (särskilt SvDs) hemsidornas sökfunktioner försvårar sökning för specifika datum eller artiklar från flera år sedan. Söktermerna ”Afghanistan flyktingar” och ”Syrien flyktingar” användes avgränsat till artiklar publicerade 2015, samt ”Ukraina flyktingar” avgränsat till artiklar publicerade 2022. Anledningen att jämförelsen sker av artiklar från olika år är att det bedömdes vara viktigare att jämföra tid relativt till krisens inledning i stället för relativt till årtal. Alltså jämförs inledningen av när flykten från Ukraina och mellanöstern ansågs vara kriser som fick uppmärksamhet i Sverige. Härtill bör även nämnas att ankomsten av flyktingar från mellanöstern inte har ett tydligt startdatum på samma sätt som de från Ukraina, men en upptrappning av konflikten och antalet ankomna flyktingar visar att detta är en god referenspunkt.

För Ukraina använde jag söktermen ”Ukraina flyktingar” avgränsat från 01-01-2022 till 21-12-22 (sista tiden för kodningen). För 2015 sökte jag ”Afghanistan flyktingar” samt ”Syrien flyktingar” från

01-01-2015 till 31-12-15. Därefter sållade jag artiklarna enligt avgränsning. Till en början sökte jag enbart på "flyktingar" för 2015, men fick ett alldeles för stort urval av artiklar. Bara från DN Arkivet fanns 1434 artiklar som resultat för "flyktingar" under 2015. Därför avgränsade jag till flyktingar från Afghanistan och Syrien då dessa var de främsta grupperna som flydde i samband med eskaleringen av syrienkriget 2015. Däremot inkluderade jag inte formellt sökningen "Irak flyktingar". Anledningen att Irak uteslöts var att jag inledde med att söka "Syrien flyktingar", vilket gav nästan samtliga artiklar. Därefter sökte jag "Afghanistan flyktingar", där jag såg att det var ungefär samma resultat som för "Syrien flyktingar". "Syrien flyktingar" var sökningen med flest resultat, och verkade inkludera alla resultat för "Afghanistan flyktingar" samt mer. För "Irak flyktingar" såg jag snabbt att det även där var samma resultat som för "Syrien flyktingar", förutom att det var något färre artiklar. På grund av detta ansåg jag att sökningen inte skulle tillföra något till studien, då till och med "Afghanistan flyktingar" hade varit överflödig. Jag tolkar det som att "Syrien flyktingar" visade resultat för samtliga nationaliteter.

För DN fanns 400 resultat för sökningen "Ukraina flyktingar" under 2022, varav 99 var giltiga enligt de avgränsningar jag specificerade tidigare (artikeln ska handla om flyktingar i Sverige, samt övervägande del av artikeln ska handla om flyktingar från Ukraina/mellanöstern och inte händelser i det aktuella landet/området). För "Syrien flyktingar" under 2015 fanns 431 artiklar på DN, för "Afghanistan flyktingar" fanns 112 artiklar på DN, varav 67 av samtliga bedömdes vara giltiga. För SvD 2022 var det svårare att se antalet, SvDs söktjänst var något sämre. Där fick jag använda sökord "Ukraina flyktingar" och sedan scrolla bland artiklar från senaste 6 månaderna. Sedan sökte jag samma för artiklar som var äldre än 6 månader och gick igenom artiklarna tills jag nådde början av 2022. Här var det alltså en mer manuell sortering av artiklar. För artiklar från de senaste 6 månaderna för "Ukraina flyktingar" fanns 86 resultat, varav 15 var relevanta. För resultat för mer än 6 månader sen fick jag manuellt handplocka de resultat som var inom rätt tidsram, och det blev 82 relevanta resultat. Alltså totalt 97 relevanta resultat för "flyktingar Ukraina" under 2022 på SvD. För "Afghanistan Flyktingar" fanns 112 artiklar från SvD från 2015, och för "Syrien flyktingar" fanns 400 artiklar från SvD 2015. Av dessa bedömdes enbart 62 vara giltiga.

Jag vill påpeka att bland sökresultaten för "Syrien flyktingar" och "Afghanistan flyktingar" finns en viss överlappning i resultaten på både SvD och DN. Båda sökningarna gjordes, men förutom ett fåtal undantag fanns samtliga artiklar för "Afghanistan flyktingar" även som träffar för "Syrien flyktingar". Jag tolkar det som att resultaten från sökningen "Syrien flyktingar" även innefattade resultat för resterande flyktingar från mellanöstern. Det stora bortfallet av artiklar från 2015 för både SvD och DN skedde då en majoritet av nyhetsartiklarna från det året var om andra länders mottagande eller EU

men inte specifikt Sverige. Bland artiklar från Ukraina var det mer vanligt förekommande med artiklar om just Sverige.

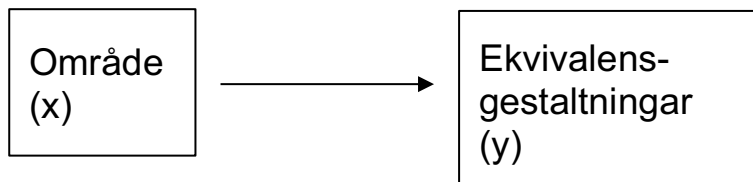
6.3.3. Databearbetning

För genomförandet av en kvantitativ innehållsanalys konstruerades en kodbok som samtliga artiklar i urvalet kodades efter. Efter kodboken konstruerades skedde datainsamlingen. Den insamlade datan analyserades och bröts ned utifrån variablerna i datorprogrammet SPSS, där variablerna hade kodats in. Det sammanställda materialet analyserades sedan i SPSS och statistiken som resulterade bifogas i resultat-kapitlet av denna uppsats.

Statistiken i SPSS analyserades i flera led. Delvis gjordes en frekvensanalys av de innehållsliga variablerna. På så sätt framkom frekvensen av samtliga gestaltningar samt hur många artiklar som fanns för respektive område (mellanöstern och Ukraina).

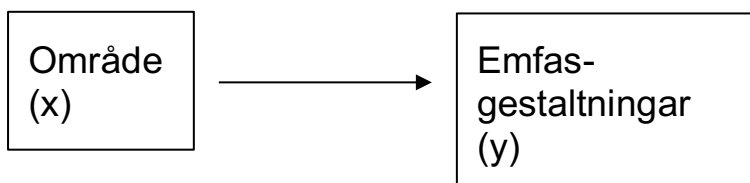
Därefter gjordes bivariata analyser. Område var den oberoende variabeln, då syftet var att ta reda på om vilket område som flyktingarna kommer ifrån som artikeln handlar om påverkar innehållet. De oberoende variablerna var i två kategorier:

1. Ekvivalens-gestaltningar, där enbart en bivariat analys genomfördes:

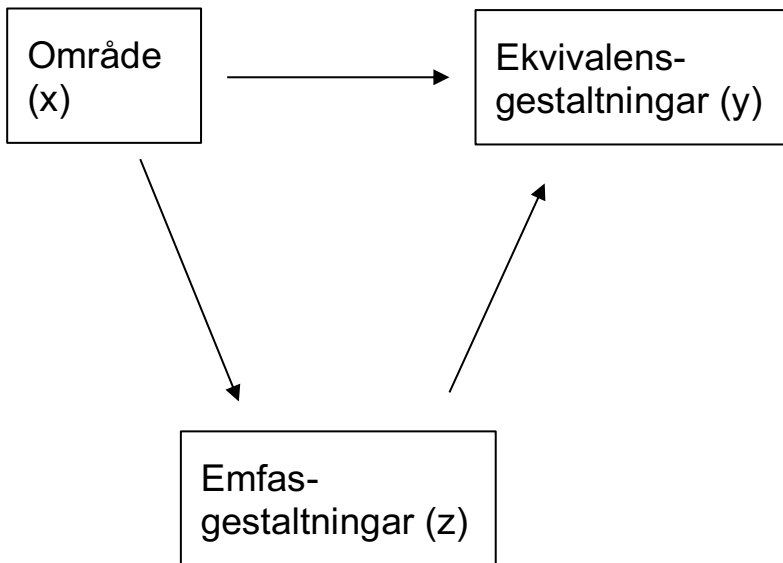
2. Emfas-gestaltningar, där tio

bivariata analyser gjordes och sedan sammanställdes till en gemensam. Detta då emfas-gestaltning har delats in i tio olika variabler.

Det tredje ledet av analys var en trivariat analys, där område var den oberoende variabeln, ekvivalens-gestaltningar var den beroende och emfas-gestaltningar var en kontrollvariabel. Detta då syftet var att se om sambandet mellan område och positivt/negativt/ neutralt innehåll delvis kan förklaras av att

område påverkar vilken emfas-gestaltningar (vilket ämne) som behandlas i artikeln, som i sin tur påverkar om innehållet beskrivs i positiva eller negativa termer.

6.3.4. Analys

Före bearbetning av datan krävs kunskap om vad som kodas, hur det kodas, samt vilka variabler som finns.

En svårighet som uppstår är att definiera och identifiera en gestaltning. Det är ett abstrakt begrepp som egentligen inte är direkt kvantifierbara. De kategorier som jag kodar efter i denna uppsats är delvis baserade på egen erfarenhet av politisk diskurs kring flyktingar samt orientalismteorin men även till stor del de kategoriseringar av gestaltningar som används i Strömbäck et al. (2017) samt Greussing & Boomgaarden (2017) (se 3. *Forskningsöversikt*). Strömbäck et al. använde sig av 11 gestaltningar varav 6 var negativa och 5 var positiva. Greussing och Boomgaarden hade i stället 8 gestaltningar som inte värderades strukturellt efter positivitet/negativitet men uttalat varierade mellan sympatiska och negativa.

Jag har valt att till stor del utgå ifrån dessa metoder för utformningen av min egen kodbok. Vad gäller variationen i hanteringen av positivt och negativt innehåll i studierna har jag beslutat mig för att i stället ha vinkel med variabelvärdena positivt/negativt/neutralt/båda som en egen variabel i kodboken. Jag anser att det är svårt att bestämma i förväg att en gestaltning har en särskild vinkel. Den positiva/negativa aspekten kan liknas vid ekvivalens-gestaltning, medan själva ämnesvalet vad gäller

gestaltningen handlar om emfas-gestaltning, utefter Druckmans (2001:228–230) två sorters gestaltningar. Emfas på ett visst område kan förekomma oftare med positivitet eller negativitet, vilket Strömbäck et al. syftar på, men för att inte begränsa mig till detta har jag valt att dela in gestaltningar i variablerna emfas-gestaltning och ekvivalens-gestaltning, där emfas-gestaltning syftar till vilken aspekt av invandringen som lyfts och ekvivalens-gestaltning syftar till om aspekten är positivt eller negativt formulerad. Detta kommer möjliggöra för inkludering av en större variation av gestaltningar samt underlätta identifiering av potentiella felkällor. Exempelvis kanske det var en stor diskussion om bosättning av flyktingar 2015. Kodningen av ekvivalens-gestaltning som egen variabel i stället för att separera bosättningen etcetera till två olika gestaltningar varav en är positiv och en är negativ (likt Strömbäck et al.) kommer underlätta upptäckten av sådana felkällor, där exempelvis om det är väldigt många artiklar om bosättning från 2015 men det är relativt jämn fördelning mellan positiva/negativa artiklar antyder att det var en aktuell fråga och inte bias i medier.

6.3.5. Analytiskt ramverk

För kodning av gestaltningar kommer alltså två sorters variabler användas: 1. Ekvivalens-gestaltning
2. Emfas-gestaltning.

Till att börja med, hur bestäms då ekvivalens-gestaltningen? Det vill säga om en artikel är positiv eller negativ. Här ämnar jag att koda efter hur invandringen framställs i relation till Sverige som land. Framställs invandringen som en tillgång, alltså fokuserar artikeln något invandringen tillför till Sverige, eller framställs flyktingarna sympatiskt? Då är artikeln positiv. Framställs invandringen som försvårande för Sverige, som en fara eller orsakande av problem? Då är artikeln negativt. Det kan även vara att artikeln uttrycker osäkerhet över hur väl Sverige kommer att kunna hantera en specifik aspekt kring flyktingarnas ankomst. Artiklar som nyanserar och innehåller både positiva och negativa formuleringar kodas som “både positiv och negativ”. Utifrån Druckmans (2001:228–229) definition så kommer jag att överväga om information i artikeln framställer påverkan av invandringen i en negativ eller positiv dager. Svårigheten att positionera har legat i artiklarna som är av humanitär karaktär eller framställer flyktingar som offer, då dessa enligt orientalismen inte nödvändigtvis är positiva formuleringar. Även artiklar som är huvudsakligen sympatiska kategoriseras som “positiv”. Jag har slutligen bestämt mig för att kategorisera artiklar i dessa kategorier som i regel positiva då de troligtvis innehåller sympatiska formuleringar enligt Druckmans (2001:228–229) definition av ekvivalens-gestaltning, dock med hänsyn till att vidare diskussion kring förekomsten av dessa gestaltningar är nödvändig. Kodningar av artiklar där flyktingarna varken framställs enligt ovanstående definition för positivt, negativt eller båda kommer kodas som neutralt.

De variabler i kategorin "emfas- gestaltning" som valts ut att vara med i kodboken är en sammanställning av Strömbäck et al. (2017), Greussing & Boomgaarden (2017) samt med hänsyn till orientalismens teori om stereotyper, och indelningen och identifikationen av variabler är baserad på Druckman (2001). Nedanstående tabell innehåller samtliga variabler som kodats för emfas-gestaltning samt en kort förklaring för vad som avgör om en artikel kodas som "Ja" = Innehåller gestaltning, eller "Nej" = "Innehåller inte gestaltning".

Variabelvärde	Förklaring
Ekonomi	Artiklar som betonar ekonomiska konsekvenser av invandringen. Samma gestaltning finns både i Greussing och Boomgaarden (2017), där det påvisas som en av de vanligaste negativa gestaltningarna av invandrare, samt i Strömbäck et al. (2017) där det finns som både positiva och negativa gestaltningar. Positivt variabelvärde för denna gestaltning innebär att invandringens påverkan på Sveriges ekonomi betonas.
Kultur	Artiklar som betonar invandringens påverkan på svensk kultur eller integreringen av andra kulturer. "Kultur" finns i Strömbäck et al. (2017) ur olika aspekter både som positiv och negativ gestaltning. "Kultur" som gestaltning omfattar även vad som exempelvis i Gottlob och Boomgaarden (2020) kodat som "värderingar". Jag anser att värderingar i detta fall är något som syftas till att vara kulturellt förknippat, då det oftast syftar till att något från ett annat land skulle ha värderingar som skiljer sig från de i Sverige (i.e är "Värderingar" en av de förekommande negativa gestaltningarna i tidningar enligt Gottlob och Boomgaarden (2020)). Oavsett om artikeln handlar om kulturella traditioner eller värderingar kommer det kodas under "kultur". Även kulturella insatser i Sverige av flyktingar räknas in här. Exempelvis har jag påträffat artiklar där flyktingar skapat konstverk som tack till svenska staten eller i solidaritet med andra flyktingar.
Nationell säkerhet	Artiklar som handlar om Sveriges säkerhet och hur invandringen påverkar denna. Säkerhet finns i Greussing och Boomgaarden (2017) och är den vanligast förekommande gestaltning. Här räknas även in fall där hårdare gränskontroller diskuteras, samt när sådant diskuteras i samband med diskussion om terroristdåd.
Kriminalitet	Artiklar som berör hur invandringen påverkat brottsstatistiken i Sverige. Finns i Greussing och Boomgaarden (2017) samt i Strömbäck et al. (2017) där det finns som negativ gestaltning.
Samhällsintegrering	Artiklar som berör ett flertal faktorer kring geografisk distribuering av flyktingar i landet samt all samhällsintegrering utöver arbetsmarknadsintegration. Det kan till exempel handla om att lära sig svenska, utbilda sig i Sverige med mera. Det är en kombination av Greussing och Boomgaardens (2017) gestaltning "mottagning och distribuering" samt "bosättning".
Distribuering	Artiklar som berör den geografiska distribueringen av flyktingar. Bland annat berör många artiklar antalet flyktingar som Sverige behöver ta emot, samt svårigheter med att det kommer fler flyktingar än Sverige kan försörja.

Arbetsmarknadsintegration	Artiklar som handlar om integreringen av flyktingar i arbetsmarknaden. Kan även handla om kompetensförsörjning och demografi på arbetsplatser. Finns som gestaltning både i Greussing och Boomgården (2017) samt i Strömbäck et al. (2017) där det finns ur olika aspekter som både positiva och negativa gestaltningar.
Humanitär	Artiklar om hur svenska staten eller svenskar hjälper flyktingar. Betonar svensk inblandning och solidaritet, och inte flyktingarna. Finns som gestaltning i Greussing och Boomgården (2017)
Framställning som offer	Artiklar som huvudsakligen framställer flyktingar som offer. Betonar flyktingarnas status som offer i situationen och skall i regel humanisera flyktingarna. Finns som gestaltning i Greussing och Boomgården (2017). Om artikeln berör flyktingar som utsätts för kriminalitet (exempelvis nyheter om ukrainska kvinnor som blir utsatta för sexhandel) så kodas artikeln under framställning som offer och inte som kriminalitet. Resultatet för kodningen hade kunnat bli missvisande annars.
Övrig emfas	Artiklar som inte passar in i övriga kategorier kodas som övrig emfas. Det är alltså artiklar där emfasen ligger på en aspekt som inte täcks av de övriga variabelvärdena.

En fråga som kan uppstå efter denna tabell är: Vad är egentligen skillnaden mellan variabelvärdena “Humanitär” och “Framställning som offer”? Med orientalismen i åtanke har jag valt att göra detta till två olika kategorier. *Humanitär* menar jag handlar mer om bistånd från västvärlden, där västvärldens generositet är vad som står i centrum. Med *framställning som offer* menar jag i stället att flyktingens offerposition står i centrum, och att det handlar mer om förmänskligande och sympati än västvärldens mottagande.

Det finns två typer av variabler; formvariabler och innehållsliga variabler. Formvariablerna inkluderas främst i identifikations-syfte och kommer inte användas jämförande eller diskuteras i resultatet, medan de innehållsliga variablerna innefattar undersökningens kärna (Esaiasson et al. 2017:204–205). Variablerna 1–2 samt 15 är formvariabler, medan 3–14 är innehållsliga variabler. Vardera variabel tydliggörs ytterligare i kodboken (se 11. Bilagor) Variablerna är som följer:

V1 Datum

Värde: Anges löpande

V2 Artikelnamn

Värde: Anges löpande

V3 Område

Värde: Mellanöstern / Ukraina

V4 Ekonomi

Värde: Ja / Nej

V5 Kultur

Värde: Ja / Nej

V6 Nationell säkerhet

Värde: Ja / Nej

V7 Kriminalitet

Värde: Ja / Nej

V8 Samhällsintegrering

Värde: Ja / Nej

V9 Distribuering

Värde: Ja / Nej

V10 Arbetsmarknadsintegration

Värde: Ja / Nej

V11 Humanitär

Värde: Ja / Nej

V12 Framställning som offer

Värde: Ja / Nej

V13 Övrig emfas

Värde: Ja / Nej

V14 Ekvivalens-gestaltning

Värde: Positiv / Negativ / Neutral / Både positiv och negativ / Går ej att urskilja

V15 Tidning

Värde: DN / SvD

6.4. Validitet och reliabilitet

Den mest passande metoden för att kontrollera reliabiliteten i en kvantitativ innehållsanalys är att låta någon annan koda samma sak för att se om de får samma resultat. Resultatet kallas interkodarreliabilitet (Esaiasson et al. :57). Tyvärr så genomför jag den här kodningen på egen hand, vilket gör att det inte finns en andra part som kan kontrollera kodens reliabilitet. Att samma individ genomför samma kodning igen som test kallas intrakodarreliabilitet, och är ett aningen mindre anförtrött reliabilitetstest. I mån av tid så har tyvärr inte heller ett test för intrakodarreliabilitet genomförts. Dock, med den smala tidsramen och i och med att jag själv kodat helheten tvivlar jag på att någon större skillnad skulle uppstå mellan kodning 1 och 2. Däremot vid ett test av interkodarreliabilitet ser jag potentiella fel som kan uppstå. Jag har försökt kvantifiera abstrakta faktorer i texten, vilket gör att tolkningen kan skiljas något. Särskilt avgörandet av ekvivalensgestaltning befarar jag vara särskilt svårt, då det kan vara svårt att avgöra om något är positivt/negativt/ neutralt. Mycket framställs som neutralt men har egentligen latent språkliga indikatorer som pekar på något som en fördel eller nackdel. Här ser jag att det kan vara en något subjektiv fråga när man jobbar med så pass abstrakta termer. Detta kan skapa potentiella slarvfel, om exempelvis en artikel läses slarvigt.

I metodpraktikan (Esaiasson et al. 2017:59) definieras begreppsvaliditet som hur väl teoretiska begrepp översätts till operationella indikatorer för att kunna genomföra empirisk forskning. Alltså hur väl man översätter teori till något mätbart, vilket kallas operationalisering. Att operationalisera något abstrakt som gestaltning till kod är ingenting som kan genomföras utan att vissa saker tappas i översättningen. Där kommer begreppsvaliditeten in. Den största förlusten här är att jag har behövt förutspå vilka gestaltningar som kommer finnas i nyhetsartiklarna, då det finns förutbestämda variabelvärden som blir begränsande i och med att vardera artikel behöver kategoriseras utefter de variabelvärden jag förutspått. Den första förlusten med operationaliseringen av gestaltningar är att vardera artikels individualistiska karaktär förloras. Detta är oundvikligt i en kvantitativ analys. Jag har, som tidigare nämnt, utgått från tidigare forskning och teorier när jag försökt formulera variabelvärdena för att bli så inklusiva som möjligt. Jag anser att indikatorerna för vad som är vilken gestaltning är relativt tydliga. Handlar artikeln om ekonomi eller kriminalitet? Trots svårigheterna vill jag yrka på att operationaliseringen har genomförts väl relativt till omständigheterna man arbetar under med denna teori. Frågeställningarna för uppsatsen är som följer:

- **Skiljer sig gestaltningen av ukrainska flyktingar och flyktingar från mellanöstern i svenska dagstidningar, och i så fall hur?**
 - a) Förekommer positiva/negativa gestaltningar oftare i samband med flyktingar från Ukraina eller mellanöstern?
 - b) Vilka gestaltningar förekommer oftast i samband med flyktingar från mellanöstern?
 - c) Vilka gestaltningar förekommer oftast i samband med flyktingar från Ukraina?
 - d) Skiljer sig vilka positiva/negativa gestaltningar som är vanligast förekommande för ukrainska respektive flyktingar från Mellanöstern?

Jag anser att dessa operationaliseras väl. Det finns både variabler som mäter positivt kontra negativt innehåll (ekvivalens-gestaltning), samt variabler som undersöker vilka aspekter som berörs (emfas-gestaltning). Denna uppdelning har skett för att kunna kontrollera för gestaltningar och vinkel både separat och i kombination. Det går även lätt med denna metod att kontrollera vilka gestaltningar som är vanligast för respektive land. Samtliga frågeställningar går att besvara med metoden.

7. Resultat

7.1. Variabler

7.1.1 Antal artiklar för område

Tabell 1 Antal artiklar för mellanöstern/Ukraina

	Mellanöstern	Ukraina	Totalt
Antal	129	196	325
Procent (%)	40	60	100

Tabellkommentar: Procenttalen är avrundade till heltal.

Totalt analyserades 325 artiklar. 129 av dessa, det vill säga cirka 40%, handlade om mellanöstern medan 196, cirka 60%, handlade om Ukraina. Det är alltså en något skev fördelning av artiklar, där det finns betydligt fler artiklar om Ukraina än mellanöstern. Anledningen till detta och eventuell inverkan på resultatet diskuteras i diskussionen. Samtliga resultat redovisas i procent, och på grund av den skeva fördelningen är det viktigt att fokus läggs på procentuella resultat och inte antal.

7.1.2 Frekvens av ekvivalens-gestaltningar

Tabell 2 Antal artiklar för vardera ekvivalens-gestaltning

	Positiv	Negativ	Neutral	Både positiv och negativ	Total
Antal (N)	128	67	99	31	325
Procent (%)	39	21	30	10	100

Tabellkommentar: Procenttalen är avrundade till heltal.

I de 325 artiklarna som analyserades var det övervägande positiva gestaltningar som gjordes, följt av neutrala gestaltningar och sedan negativa. Både positiv och negativ gestaltning i samma artikel var minst förekommande. Inga artiklar kodades som att ekvivalens-gestaltningen inte gick att urskilja, och därav har inte detta variabelvärde inkluderats i tabeller. 128 artiklar, det vill säga cirka 39% av

artiklarna, var positiva. 30% av artiklarna, 99, var neutrala. 67, 21%, var negativa och 31, 10%, var både positiva och negativa.

7.1.3 Frekvens av emfas-gestaltningar

Tabell 3 Antal artiklar för vardera emfas-gestaltningar

	Antal (N)	Procent (%)
Ekonomi	33	6
Kultur	9	2
Nationell säkerhet	13	3
Kriminalitet	9	2
Samhällsintegrering	72	14
Distribuering	112	21
Arbetsmarknadsintegration	32	6
Humanitär	94	18
Framställning som offer	106	20
Övrig emfas	43	8
Totalt	523	100

Tabellkommentar: Procenttalen är avrundade till heltal

Det förekom att artiklar kodades som fler än en emfas-gestaltningar. Därför var det totala antalet emfas-gestaltningar som kodades 523, även om antalet artiklar enbart var 325. Den vanligast förekommande emfas-gestaltningen var distribuering, vilket artiklar kodades som 112 gånger (21%). Den näst vanligaste var framställning som offer, som 106 (20%) av artiklarna kodades som. Den tredje vanligaste var humanitär-gestaltning, som förekom 94 gånger (18%). Därefter fanns samhällsintegrering 72 gånger (14%), övrig emfas 43 gånger (8%), ekonomi 33 gånger (6%), arbetsmarknadsintegration 32 gånger (6%). De minst förekommande emfaserna var nationell säkerhet, som förekom 13 gånger (3%), och kriminalitet och kultur som båda förekom enbart 9 gånger (2%).

7.2. Resultatredovisning

7.2.1 Områdets påverkan på ekvivalens-gestaltningen

Tabell 4 redovisar resultatet för den bivariata analysen med område som oberoende variabel och ekvivalens-gestaltning som beroende variabel.

Tabell 4 Ekvivalens-gestaltning utifrån rapporterat område (%)

Ekvivalens-gestaltning	Mellanöstern	Ukraina	Totalt
Positiv	35	43	40
Negativ	26	17	20
Neutral	31	30	30
Både positiv och negativ	8	10	10

Tabellkommentar: Avrundat till heltal. Cramer's $V=0.110$, signifikans= 0.271

Resultatet visar att rangordnat var positiv gestaltning vanligast för både mellanöstern och Ukraina. Likaså var neutral gestaltning näst vanligast, följt av negativ gestaltning och sedan både positiv och negativ gestaltning. Positiv gestaltning var något vanligare för artiklar om Ukraina, där 43% var positiva i jämförelse med 35% som var positiva för mellanöstern. För neutrala var det relativt lika, där mellanöstern hade 31% och Ukraina 30%. Negativa gestaltningar var vanligare för mellanöstern, 26%, än för Ukraina, 17%. Positiv och negativ gestaltning låg relativt nära med 8% för mellanöstern och 10% för Ukraina. Cramer's V visar ett lågt samband på 0.110, vilket antyder att det inte finns en korrelation där ett visst område gestaltas med en särskild ekvivalens-gestaltning på ett betydelsefullt vis. Ett lågt Cramer's V i det här fallet antyder att Ukraina och mellanöstern gestaltas hyfsat lika i artiklarna. Signifikansen är även väldigt låg. Slumpen är 27%. Generellt brukar en slump på under 5% indikera ett signifikant resultat. Detta indikerar alltså att de procentuella skillnaderna mellan Ukraina och mellanöstern kan vara slumpmässiga.

7.2.2 Områdets påverkan på emfas-gestaltningen

Tabell 5 presenterar resultaten för den bivariata analysen med område som oberoende variabel och emfas-gestaltning som beroende variabel.

Tabell 5 Förekomsten av olika emfas-gestaltningar för artiklar om mellanöstern/Ukraina (%)

Emfas-gestaltning	Mellanöstern	Ukraina	Antal (N)	Cramer's V	Signifikans
Ekonomi	8	12	33	0.065	0.245
Kultur	2	4	9	0.060	0.277
Nationell säkerhet	7	2	13	0.123	0.026
Kriminalitet	7	0	9	0.208	<0.001
Samhällsintegrering	21	23	72	0.024	0.667
Distribuering	45	28	112	0.179	0.001
Arbetsmarknadsintegration	8	11	32	0.057	0.304
Humanitär	16	37	94	0.226	<0.001
Framställning som offer	30	34	106	0.041	0.457
Övrig emfas	10	15	43	0.077	0.168

Tabellkommentar: Avrundat till heltal. Crosstabs gjordes för respektive gestaltning individuellt. Därav finns enbart Cramer's V och signifikans för individuella gestaltningar. Procent är individuellt av alla artiklar för vardera gestaltning. I och med att artiklar kunde kodas som mer än en gestaltning överstiger därför den totala summan av procent för vardera område 100%. Resultatet bör inte tolkas som procent av antalet emfas-gestaltningar som identifierats utan procent av antalet artiklar som innehöll vederbörande emfas.

Vardera emfas-gestaltning var en egen variabel för att tillåta kodning av flera variabler på samma artikel. Därför har en crosstab skapats i SPSS med område som oberoende variabel för vardera emfas-gestaltningar som beroende variabel.

I tabellen kan vi se Cramer's V och signifikans för sambandet mellan individuella emfas-gestaltningar och område. Cramer's V, det vill säga sambandet, är väldigt lågt för arbetsmarknadsintegration, framställning som offer, övrig emfas, ekonomi, kultur och samhällsintegrering. Här understiger sambandet 0.1, och det finns alltså i princip inget samband överhuvudtaget. Det kan tolkas som att förekomsten av dessa gestaltningar inte avgörs av vilket område artikeln handlar om. För samtliga av dessa gestaltningar överstiger slumpen (signifikans) även 5% (0.05), och går uppemot 67% slump. Detta innebär att fördelningen mellan områdena inom dessa gestaltningar kan antas bero på slumpen och inte vara signifikant eller generaliserbart.

Resultaten för nationell säkerhet och distribuering är signifikanta, då nationell säkerhet har en slump på 2.6% och distribuering 0.1%. Det finns ett samband för båda, det är inte särskilt starka samband men i samband med signifikansen kan man tyda att det finns en antydning av att vilket område artikeln handlar om har en inverkan på frekvensen av förekomsten av de berörda gestaltningarna. Särskilt distribuering känns pålitligt då det är över hundra analyserade artiklar i den kategorin samt att signifikansen är väldigt hög. Nationell säkerhet förekommer däremot bara 13 gånger i artiklarna (se tabell 3), vilket gör att jag trots signifikansen inte anser sambandet vara generaliserbart.

Starkast samband finns mellan område och humanitär samt kriminalitets gestaltningar. Här understiger slumpen 0.01%, signifikansen är alltså väldigt hög. Sambandet (Cramer's V) är högre än för övriga gestaltningar, men är trots det även här något blygsamt. Däremot betyder detta i kombination att det svaga sambandet verkar vara signifikant. Kriminalitet baseras, precis som nationell säkerhet, på väldigt få analysenheter. Därför är jag även här tveksam till att generalisera det resultatet.

Tabell 6 redovisar samma resultat som tabell 5, men i stället är emfas-gestaltningarna rangordnade efter hur frekvent förekommande de är för områdena.

Tabell 6 Emfas-gestaltningar rangordnade efter frekvens per område (%)

Rangordning	Mellanöstern (%)	Ukraina (%)
1	Distribuering (45)	Humanitär (37)
2	Framställning som offer (30)	Framställning som offer (34)
3	Samhällsintegrering (21)	Distribuering (28)
4	Humanitär (16)	Samhällsintegrering (23)
5	Övrig emfas (10)	Övrig emfas (15)
6	Ekonomi (8)	Ekonomi (12)
7	Arbetsmarknadsintegration (8)	Arbetsmarknadsintegration (11)
8	Nationell säkerhet (7)	Kultur (4)
9	Kriminalitet (7)	Nationell säkerhet (2)
10	Kultur (2)	Kriminalitet (0)

Tabellkommentar: Rangordnat efter vilken emfas-gestaltning som förekommer oftast till minst ofta för respektive område. För mellanöstern förekom ekonomi och arbetsmarknadsintegration samt nationell säkerhet och kriminalitet lika ofta. Procent är avrundat till heltal. Procent är individuellt av alla artiklar för vardera gestaltning I och med att artiklar kunde kodas som mer än en gestaltning överstiger därför den totala summan av procent för vardera område 100. Resultatet bör inte tolkas som procent av antalet emfas-gestaltning som identifierats utan procent av antalet artiklar som innehöll vederbörande emfas.

I tabell 6 kan vi se att för Ukraina var den vanligast förekommande emfas-gestaltningen humanitär (37%), följt av framställning som offer (34%) och distribuering (28%). Humanitär gestaltning och framställning som offer var vanligare för Ukraina än mellanöstern, som hade 16% humanitär gestaltning och 30% framställning som offer. Distribuerings-gestaltningen var däremot betydligt vanligare för mellanöstern, och även den vanligaste gestaltningen för området, då den förekom i 45% av artiklarna. Näst vanligast var framställning som offer, följt av samhällsintegrering (23%), som trots detta var vanligare för Ukraina (23%). Övrig emfas fanns i 10% av artiklar om mellanöstern, och 15% av artiklar om Ukraina, medan ekonomi fanns i 8% av artiklarna om mellanöstern och 12% av artiklar om Ukraina. Minst förekommande var arbetsmarknadsintegration, kultur, nationell säkerhet och kriminalitet. Arbetsmarknadsintegration fanns i 8% av artiklar om mellanöstern och 11% av artiklar om Ukraina. Nationell säkerhet fanns i 7% av artiklar om mellanöstern och enbart 2% av artiklar om Ukraina. Kultur fanns i 4% av artiklar om Ukraina och 2% av artiklar om mellanöstern. Kriminalitet nämndes inte i någon artikel om Ukraina, men i 7% av artiklar om mellanöstern.

7.2.3 Områdets påverkan på samband mellan ekvivalens-gestaltningar och emfas-gestaltningar

I tabell 7 redovisas resultatet för den trivariata analysen med område som oberoende variabel, ekvivalens-gestaltningar som beroende variabel och emfas-gestaltningar som kontrollvariabel.

Tabell 7 fördelning av ekvivalens-gestaltningar för respektive emfas-gestaltningar för mellanöstern/Ukraina (%)

	Mellanöstern					Ukraina				
	Positivt	Negativt	Neutralt	Både positivt och negativt	Totalt antal (ej %)	Positivt	Negativt	Neutralt	Både positivt och negativt	Totalt antal (ej %)
Ekonomi	10	60	30	0	10	17	39	35	9	23
Kultur	100	0	0	0	2	100	0	0	0	7
Nationell säkerhet	0	56	22	22	9	0	50	0	50	4
Kriminalitet	0	56	44	0	9	-	-	-	-	0
Samhällsintegrering	41	19	33	7	27	43	13	31	13	45

Distribue ring	9	36	41	14	58	15	31	45	9	54
Arbetsm arknads i ntegratio n	40	10	30	20	10	73	9	18	0	22
Humanit är	76	0	10	14	21	67	12	9	12	73
Framstäl lning som offer	77	0	8	15	39	39	3	9	9	67
Övrig	23	8	61	8	13	13	20	44	23	30

Tabellkommentar: Procenttalen är avrundade till heltal. Procenten som redovisas är procent av antalet artiklar som kodats ha vederbörande emfas-gestaltning som också kodats med vederbörande ekvivalens-gestaltning. Alltså är i respektive kategori för emfas-gestaltningar 100%=alla artiklar som kodats ha radens emfas-gestaltningen, och procenten som redovisas är andelen av dessa artiklar som kodats enligt den kolumnens ekvivalens-gestaltningen.

Tabell 7 visar förekomsten av ekvivalens-gestaltningar inom respektive emfas-gestaltning för respektive område. Inom variabeln ekonomi var negativa gestaltningar vanligast för både mellanöstern (60%) och Ukraina (39%). Ukraina hade däremot en lägre frekvens, och det var hyfsat jämnt fördelat mellan neutrala gestaltningar och negativa för Ukraina.

Variabeln kultur förekom enbart 9 gånger, och samtliga artiklar som berörde kultur var positiva.

Variabeln nationell säkerhet gestaltades däremot aldrig positivt, för Ukraina var det jämn fördelning mellan negativ gestaltning (50%) och både positiv och negativ gestaltning (50%). För mellanöstern var i stället negativ gestaltning vanligast (56%) följt av neutral (22%) samt negativ och positiv (22%). Variabeln kriminalitet förekom inte alls för Ukraina, och för mellanöstern förekom den 9 gånger och var då 56% negativ och 44% neutral.

Samhällsintegrering var oftast positiv för både mellanöstern (41%) och Ukraina (43%). Den var även neutral 33% av gångerna för mellanöstern och 31% av gångerna för Ukraina. Frekvensen för båda områdena är relativt lika, förutom att det för mellanöstern är något vanligare för mellanöstern att gestaltas negativt (19%), medan Ukraina har jämn fördelning av förekomsten av negativa (13%) och både positiva och negativa (13%) gestaltningar.

För distribuering är också fördelningen relativt lika, och neutralt följt av negativt är de vanligaste gestaltningarna. Det är något mer frekvent förekommande att Ukraina gestaltas neutralt (45%) och

positivt (15%), och Ukraina gestaltas även aningen mer sällan negativt (31%) än mellanöstern (36%), där neutralt förekommer i 41% av artiklarna och positivt i bara 9% av artiklarna.

För arbetsmarknadsintegration är gestaltningarna övervägande positiva. Negativa gestaltningar förekommer sällan (9% samt 10%), men däremot gestaltas ukrainare oftare positivt (73%) gentemot neutralt (18%), medan mellanöstern gestaltas positivt i enbart 40% av fallen, och utöver det oftare gestaltas neutralt (30%) samt både positivt och negativt (20%).

För variabeln humanitär var gestaltningarna övervägande positiva. Mellanöstern gestaltades positivt 76% av gångerna, och aldrig negativt. Ukraina gestaltades däremot negativt i 12% av gångerna och enbart positivt 67%. Även för variabeln *framställning som offer* framställdes mellanöstern övervägande positivt (77%) och aldrig negativt, medan Ukraina gestaltades både positivt (39%) och negativt (3%). För övriga emfas-gestaltningar var det främst neutrala gestaltningar (61% och 44%) men relativt spritt fördelat även över övriga ekvivalens-gestaltningar.

I tabell 8 redovisas Cramer's V och signifikans för tabell 7.

Tabell 8 Cramer's V och signifikans för samband mellan ekvivalens-gestaltning och emfas-gestaltning för Ukraina/Mellanöstern

Emfas-gestaltning	Cramer's V	Signifikans
Ekonomi	0.236	0.607
Kultur	-	-
Nationell säkerhet	0.351	0.450
Kriminalitet	-	-
Samhällsintegrering	0.110	0.834
Distribuering	0.122	0.645
Arbetsmarknadsintegration	0.434	0.110
Humanitär	0.175	0.413
Framställning som offer	0.142	0.547
Övrig	0.108	0.288

Tabellkommentar: För kultur är alla kodade positivt och därför finns inga samband att peka på då ekvivalens-gestaltningen är statistisk. För kriminalitet finns enbart gestaltningar för artiklar om mellanöstern, därför kan inget samband kodas då den variabeln är statistisk.

I tabell 8 kan vi se att samtliga samband inte är signifikanta ($s > 0.05$), alltså är slumpen väldigt hög och resultaten är inte generaliserbara. Vad gäller samband är sambandet för arbetsmarknadsintegration högt, samt även det för nationell säkerhet. Som sagt är dock samtliga resultat troligtvis slumpmässiga, och sambanden är irrelevanta. Vi kan se att signifikansen är väldigt låg för ekvivalens-gestaltningar generellt (se tabell 4). I kombination kommer detta då dra ned signifikansen. Då det kodades ett lågt antal artiklar så kommer enbart några få artiklar ha de olika kombinationerna av område, emfas-gestaltning och ekvivalens-gestaltning. Ju mindre samband desto större antal analysenheter behövs för signifikant resultat

8. Diskussion och analys

Syftet med uppsatsen var att besvara frågeställningen: **Skiljer sig gestaltningen av ukrainska flyktingar och flyktingar från mellanöstern i svenska dagstidningar, och i så fall hur?** För att svara på den frågan konstruerades även fyra empiriska frågeställningar:

1. Förekommer positiva/negativa gestaltningar oftare i samband med flyktingar från Ukraina eller Mellanöstern?
2. Vilka gestaltningar förekommer oftast i samband med flyktingar från Mellanöstern?
3. Vilka gestaltningar förekommer oftast i samband med flyktingar från Ukraina?
4. Skiljer sig vilka positiva/negativa gestaltningar som är vanligast förekommande för ukrainska respektive flyktingar från mellanöstern?

Tre huvudsakliga faktorer kodades för i den här uppsatsen. Delvis den oberoende variabeln, område, där syftet är att ta reda på om vilket område artikeln handlar om påverkar de övriga variablerna. Delvis emfas-gestaltning, där tio variabler konstruerades för olika gestaltningar. Den sista faktorn är ekvivalens-gestaltning. De två sistnämnda används delvis individuellt som beroende variabler, vilket gör att vi får statistik som svarar på frågorna: *Har vilket område artikeln handlar om inverkan på vilken ekvivalens-gestaltning som används?* samt *Har vilket område artikeln handlar om inverkan på vilka emfas-gestaltning som används?*

Det sker även en trivariat analys, där område är den oberoende variabeln, ekvivalens-gestaltningen är den beroende och emfas-gestaltningen blir kontrollvariabel. Resultatet för detta blir en tabell som visar statistik över fördelningen av hur många gånger vardera emfas-gestaltning kodats som de olika variabelvärdena för ekvivalens-gestaltningar, fördelat för de olika områdena.

I tabell 1 i resultatdelen kunde vi se att det totalt kodades 325 artiklar, varav 129 handlade om mellanöstern och 196 för Ukraina, en fördelning på cirka 40 procent gentemot 60 procent. Det är i undre laget för vad som är acceptabelt för en kvantitativ analys, och särskilt artiklarna om mellanöstern är betydligt färre än de om Ukraina. Anledningen till detta är att det enbart var de artiklarna för den bestämda sökningen som blev kvar efter avgränsningarna. I mitt förarbete till kodningen kunde jag se att sökningarna för mellanöstern till och med fick fler sökresultat än de för Ukraina, och därav var det svårt att förutse att den sökningen skulle resultera i för få artiklar. Detta hade kunnat förebyggas med en mer omfattande test-kodning eller potentiellt stickprov av sökningen. Tyvärr upplevde jag inte att tidsramen lämnade möjlighet för detta, och därför skedde kodningen med för lite förberedelse. Anledningen jag upplevde orsaka att många artiklar försvann vid avgränsningen

var att det fanns en mycket mer omfattande mediediskurs kring EU:s mottagande av flyktingar för mellanöstern än Ukraina, och då dessa artiklar inte handlade om flyktingar i Sverige specifikt kodades de inte. Det var även många artiklar som handlade om andra länders mottagande av flyktingar.

Var då avgränsningen av artiklar rimliga? Jag upplever att avgränsningen för sorten artiklar egentligen var rimlig, men för de variabler jag använde blev det för subjektivt kodat. I efterhand anser jag reliabiliteten för ekvivalens-gestaltningens-variabel specifikt är lägre än önskat. För att kodas positivt skulle artikeln vara sympatisk eller belysa fördelar med flyktingar. För att vara negativ skulle den belysa negativa konsekvenser av att flyktingar kommer till Sverige. Jag upplevde att det var svårt att koda ekvivalens-gestaltningen för artiklar som var objektiva. Under kodningen började jag ifrågasätta om det var rimligt att koda artiklarna på sättet jag gjorde. Nu i efterhand upplever jag att statistiken är något ifrågasättbar. Ingen artikel uttryckte på ett uppenbart sätt negativitet eller positivitet, med undantag för en del sympatiska artiklar. Därav anser jag reliabiliteten för variabeln vara låg; det blev alldeles för abstrakt och därav subjektivt i många fall. Dessutom anser jag inte att resultatet berättar något om bias hos journalisterna. Om en journalist skrev om exempelvis ekonomiska konsekvenser av invandring upplevde jag ofta att det var tydligt vad motivationen bakom gestaltningen var. Ofta var det exempelvis att politiker hade sagt något eller att något hade hänt och att journalisterna presenterade en bakgrund till detta. Det fanns alltså en kontext som framkallade valen av ekvivalens-gestaltning för emfas-gestaltning ofta, det var inte så att säga ett "val" journalisten gjort. Därför tycker jag i efterhand att det hade varit mer rimligt att inkludera debattartiklar, ledare etcetera för att i stället titta på vad för innehåll redaktörer väljer att inkludera i stället för att se över de val journalister gör. Jag upplevde under kodningen att valen journalisterna gjorde var rationella i kontexten, och därför upplever jag att resultatet för ekvivalens-gestaltningarna troligtvis är baserat på slump och inte bias i medier. Resultaten för statistiken kring ekvivalens-gestaltningar bekräftade denna misstanke. I helhet visade SPSS att statistiken med område som oberoende variabel och ekvivalens-gestaltning som beroende variabel i helhet hade väldigt låg signifikans (tabell 4). Sambandet var hyfsat lågt, Cramer's V låg på 0.110 och slumpen var så hög som 27%. En potentiell orsak till detta kan vara att ekvivalens-gestaltning kodades som en ordinal skala. Hade den kodats som en nominalskala hade SPSS potentiellt haft enklare att se sambanden. Ett annat sätt att åtgärda detta hade varit att låta ekvivalens-gestaltningarna vara variabelvärden för emfas-gestaltningarna i stället för att vara en egen variabel. En annan anledning kan vara att det var för få analysenheter. Hade jag gjort om arbetet hade jag fokuserat på val redaktörer gör och alltså inkluderat alla former av artiklar, samt lagt ekvivalens-gestaltningarna som variabelvärde för emfas-gestaltningens-variablerna i stället för som en egen variabel. Med det sagt kan vi fortfarande dra slutsatser kring resultatet för den metod som använts. Metoden har konstruerats för att försöka minska felkällor och subjektivitet och bör inte försummas totalt enbart för att jag anser att den kan optimeras. Som poängterat kan vi dock ha i åtanke att resultatet för ekvivalens-gestaltningarna kan ha låg reliabilitet på grund av faktorer diskuterade ovan.

Eventuellt delvis på grund av den låga signifikansen för ekvivalens-gestaltningarna fick även den trivariata analysen låg signifikans. Tabell 8 i resultatredovisningen för den trivariata analysen visar att samtliga resultat för tabellen har alldeles för hög slump för att vara signifikanta. Jag anser att detta delvis kan bero på det låga antalet analysenheter, och att det därför blir för få analysenheter som kodas för de möjliga kombinationerna av de tre variabler, vilket gör det svårt för att peka på signifikanta samband.

Den första empiriska frågeställningen är: *Förekommer positiva/negativa gestaltningar oftare i samband med flyktingar från Ukraina eller Mellanöstern?* Denna frågeställning berör den bivariata analysen för ekvivalens-gestaltningar som vi ser i tabell 4. Som nämnt anser jag inte resultaten för denna vara generaliserbara i särskilt hög grad, därför kan jag enbart säkert uttala mig om resultaten för specifikt de artiklarna som jag kodade, men vill ändå peka på de resultat som finns och inte totalt försumma möjligheten att dessa i viss mån kan vara representativa. För dessa specifika artiklar kodades mellanöstern positivt 35% av gångerna och Ukraina 43%. Det betyder att artiklar om Ukraina var positiva i högre utsträckning än artiklar om mellanöstern. Negativa gestaltningar förekom i 26% av artiklar om mellanöstern och 17% av artiklar om Ukraina. Svaret på frågeställningen är då att positiva gestaltningar förekom oftare än negativa för både Ukraina och mellanöstern, men att flyktingar från Ukraina oftare gestaltades positivt än flyktingar från mellanöstern, medan flyktingar från mellanöstern oftare gestaltades negativt än de från Ukraina. Jag vill dock betona att signifikanstesterna som gjordes i samband med analyserna indikerar att det här sambandet troligtvis är slumpmässigt. Det innebär att eventuella statistiska skillnader orsakats av slumpen och inte är verkliga samband. Detta pekar på att det inte finns skillnader mellan hur positiva/negativa/neutrala artiklar om flyktingar från Ukraina respektive mellanöstern, och alltså att flyktingar gestaltas likadant oavsett var de kommer från.

Den andra empiriska frågeställningen är: *Vilka gestaltningar förekommer oftast i samband med flyktingar från Mellanöstern?* Den frågeställningen syftar på den bivariata analysen för emfas-gestaltningar som vi ser tydligast illustrerad i tabell 6 i resultatpresentationen. Den bivariata analysen för emfas-gestaltningarna har en del signifikanta samband, medan andra inte är signifikanta. Då vardera emfas-gestaltning var en egen variabel finns enbart individuell signifikans och sambandsmätning. Detta anser jag dock vara en fördel. Jag anser även metoden för dessa variabler vara god och att resultatet för dessa variabler är delen av analysen med högst reliabilitet. I tabell 5 ser vi signifikans och samband för vardera individuell gestaltning, och det är viktigt att se på denna i samband med att man använder sig av i delarna tabell 5–6, det vill säga tabellerna som berör den bivariata analysen för emfas-gestaltningar. De vanligaste gestaltningarna för mellanöstern är distribuering, framställning som offer och samhällsintegrering. Cramer's V och signifikans berör dock sambandet mellan område

och emfas-gestaltningar, och därför är de inte relevanta för den här frågeställningen då den inte är jämförande. Däremot kan vi ha med oss delvis att:

1. Vissa variabler har väldigt få analysenheter som statistiken baseras på, vilket ger resultaten låg generaliserbarhet
2. För vissa variabler bedöms fördelningen vara slumpmässig.

I tabell 5 kan vi se att distribuering har ett hyfsat lågt samband, men att detta samband är signifikant. Det finns även många analysenheter för distribuering relativt till det totala omfånget, vilket vi kan se i tabell 3, där vi ser att 112 artiklar kodades som distribuering, varav 45% av dessa var för mellanöstern (tabell 5). Detta gör att jag anser detta svaga samband vara signifikant, och potentiellt i viss mån även vara generaliserbart.

Framställning som offer har ett väldigt svagt samband på 0.041 (Cramer's V) samt väldigt hög slump på cirka 46%, vilket inte är ett signifikant samband (tabell 5). Antalet artiklar för denna är även relativt högt, vilket höjer generaliserbarheten något. För denna gestaltning bör vi alltså inte jämföra Ukraina och mellanöstern, då sambandet troligtvis är slumpmässigt, men enbart för mellanöstern är det ett relativt generaliserbart svar att framställning som offer är den näst vanligaste emfas-gestaltningen för flyktingar från mellanöstern.

Samhällsintegrering är den tredje vanligaste emfas-gestaltningen, och vi kan se i tabell 5 att sambandet är väldigt lågt och slumpen alldeles för hög för att sambandet ska vara signifikant. Även här finns ett relativt stort omfång på 72 artiklar (tabell 3). Därför gäller samma sak som för framställning som offer; slumpen har potentiellt en stor inverkan på svaret, men man kan trots det säga bestämt att detta är den tredje vanligaste emfas-gestaltningen.

Den tredje frågeställningen är: *Vilka gestaltningar förekommer oftast i samband med flyktingar från Ukraina?* Denna frågeställning är samma som den andra frågeställningen, men berör det motsatta variabelvärdet. I tabell 6 kan vi se att de vanligaste gestaltningarna för Ukraina är humanitär, framställning som offer och distribuering. Med undantag för humanitär är samtliga även bland de tre vanligaste för mellanöstern. Då gäller samma sak som gjorde där; Distribuering är generaliserbart, medan framställning som offer potentiellt är slumpmässigt. Humanitär kan vi se i tabell 3 har ett relativt stort omfång på 94 artiklar. I tabell 5 ser vi även att den humanitära gestaltningen gentemot område har det starkaste sambandet av alla emfas-gestaltningar, samt att det är en extremt hög signifikans med en slump på under 0.01%.

Den fjärde empiriska frågeställningen är: *Skiljer sig vilka positiva/negativa gestaltningar som är vanligast förekommande för ukrainska respektive flyktingar från mellanöstern?* Denna frågeställning berör den trivariata analysen, som ovan nämnt är inga samband i denna analys signifikanta. Därför kan enbart denna frågeställning besvaras för den insamlade datan, och inte generaliseras. I tabell 7 ser vi att det är vanligast för både mellanöstern och Ukraina att representeras positivt för kulturella gestaltningar. Men detta är då det är väldigt få analysenheter, varav samtliga kodades som positiva. Utöver kultur är Ukrainas vanligaste positiva gestaltning arbetsmarknadsintegration, följt av humanitär samt samhällsintegrering. De vanligaste negativa är nationell säkerhet (dock enbart 4 analysenheter), ekonomi och distribuering. För mellanöstern var de vanligaste positiva gestaltningarna framställning som offer, humanitär och samhällsintegrering. De vanligaste negativa gestaltningarna är ekonomi, nationell säkerhet och kriminalitet. Vi kan se att resultaten skiljer sig något, men också att resultaten för mellanöstern är mer polariserade. De positiva är mer frekventa, men det är även de negativa. Ukraina gestaltas mer neutralt och fördelat.

Uppsatsens huvudsakliga frågeställning var: **Skiljer sig gestaltningen av ukrainska flyktingar och flyktingar från mellanöstern i svenska dagstidning, och i så fall hur?** Alla empiriska frågeställningar har hjälpt till med att besvara olika aspekter av frågan. Dock tycker jag att det är intressant att vidare undersöka och jämföra de signifikanta samband som finns, då stora delar av resultatet inte är generaliserbara. Vad är då generaliserbart? Kort sagt är generaliserbarheten något begränsad då omfånget för analysen är för litet. Dock är det omfånget allt som kunde hittas av vad som eftersökts; gestaltningar i nyhetsartiklar från DN och SvD av flyktingar i Sverige från Ukraina 2022 och mellanöstern 2015. Det fanns helt enkelt inte mer material att hämta med de avgränsningarna. Därav anser jag att för det syftet är generaliserbarheten för vissa delar av analysen god. Däremot finns det även delar där vi inte kan generalisera. Det är, som tidigare nämnt, delar som på något sätt berör ekvivalens-gestaltningar. Det lämnar oss med generaliserbara svar för innehåll som berör emfas-gestaltningar och område. Därför är den bivariata analysen mellan emfas-gestaltning och område den största tillgången i den här uppsatsen.

Vad kan vi då utläsa från den bivariata analysen mellan emfas-gestaltning och område? För ekonomi, kultur, samhällsintegrering, arbetsmarknadsintegration, framställning som offer och övrig emfas är samband och signifikans låga (tabell 5). Detta innebär att statistiska skillnader mellan Ukraina och mellanöstern i dessa kategorier inte är signifikant och troligtvis orsakats av slumpen. Det finns alltså ingen påtaglig påverkan av vilket område artikeln handlar om på frekvensen av dessa gestaltningar.

För nationell säkerhet kan vi se ett svagt samband på 0.123 (Cramer's V), samt att detta är ett signifikant samband (tabell 5). Vad är det då för samband som finns här, som bedöms vara signifikant? I tabell 5 ser vi att nationell säkerhet förekommer i 7% av artiklar om mellanöstern, men

bara 2% av de om Ukraina. Utifrån min erfarenhet under kodningen vill jag peka på att gestaltningen “nationell säkerhet” ofta berör om flyktingar potentiellt kan eller inte kan utgöra ett terroristhot. Resultatet pekar här på att man oftare diskuterade detta i relation till Mellanöstern än Ukraina. Enligt orientalismen är detta rimligt. Said pekar på att folk från mellanöstern ofta framställs som en motpol till västvärlden, vilket gör att de kan upplevas som hotfulla då det cirkulerar stereotyper som inte överensstämmer med verkligheten (Said 1978). Jag måste även påpeka att det finns skäl till att terrorism diskuterades oftare 2015. Kriget i Syrien eskalerade till följd av terrorgruppen IS inblandning (Hamidi-Nia Ekman 2015), samtidigt skedde även terrordåd av IS i exempelvis Paris 2015, vilket gjorde terror till ett större ämne för diskussion 2015 än 2022. Även om jag anser att resultatet är rimligt utifrån teorin så är det dock inte särskilt generaliserbart. I tabell 3 kan vi se att emfas-gestaltningen nationell säkerhet enbart förekom 13 gånger. Även om jag skulle anta utifrån teori att nationell säkerhet var en större diskussion 2015 än 2022 så är inte statistiken från undersökningen generaliserbar i och med det låga antalet analysenheter, och därför den teoretiska förklaringen enbart en hypotes från min sida.

För distribuering ser vi ett svagt samband på 0.179, men att detta samband är mycket signifikant med en slump på enbart 0.1% (tabell 5). Vi kan även se i tabell 3 att distribuering har ett högt antal analysenheter relativt till det totala omfånget. Sambandet som finns här ser vi i tabell 5-6. Mellanöstern har gestaltningen distribuering i 45% av fallen medan Ukraina enbart har den i 28%. Detta är ett signifikant och generaliserbart resultat. I min erfarenhet från kodningen berörde ofta artiklarna svårigheter med mottagandet av flyktingar i Sverige, det vill säga om det kom för mycket flyktingar, lagom mycket flyktingar och om det fanns nog med resurser för att ta emot dem etcetera. Som presenterats i bakgrunden vet vi att det inte var särskilt stor skillnad mellan antalet flyktingar mottagna 2015 och 2022. Varför diskuterades det då mer 2015? En möjlig orsak är just samhällsklimatet och uppfattningen som finns av flyktingar från mellanöstern i Europa. Den rasistiska diskursen där flyktingar målas upp som terrorister eller att de kommer för att stjäla från den europeiska välfärden är grundad i ett orientalistiskt tankesätt. I och med att flyktingmottagandet var en stor diskussion inom hela EU både 2015 idag så kan man tänka sig att det ofta handlar om att länder är mer motstridiga till att ta emot flyktingar från orienten än från occidenten, vilket belastar länderna som Sverige som är villiga att ta emot mycket flyktingar. I många av artiklarna rörande EU diskuterades de svenska politikernas frustration över att andra länder inte tog sitt ansvar vad gäller fördelningen av flyktingar. Detta fenomen kan även återses i Sverige, då en del av artiklarna exempelvis handlade om kommunen Staffanstorps som 2022 vägrade ta emot kvotflyktingar från mellanöstern för att lämna plats åt ukrainska flyktingar (SVT nyheter 2022, *Inga kvotflyktingar till Staffanstorp*). En annan potentiell orsak är att EU och Sverige har lärt sig av flyktingkrisen 2015 vilket underlättat hanteringen i år. I ett flertal av artiklarna kunde jag läsa citat där det stod “det skall inte bli som 2015” eller dylikt. Min hypotes kring orsaken är alltså att det delvis beror på rasism till följd av

stereotyper om orienten samt att samhället har lärt sig av krisen 2015. Detta är dock enbart hypoteser utifrån mina erfarenheter under kodningen samt teori, och det enda som bestämt kan sägas är att det finns ett signifikant och generaliserbart samband där man i högre grad har diskuterat distribuering av flyktingar från mellanöstern än de från Ukraina.

Det näst starkaste signifikanta sambandet är för emfas-gestaltningen kriminalitet. Där är Cramer's V 0.208 och slumpen är under 0.1% (tabell 5). Sambandet består av att kriminalitet aldrig diskuterades i artiklar om Ukraina, medan det diskuterades i 7% av artiklarna om mellanöstern (tabell 6). Artiklarna där kriminalitet diskuterades berörde ofta nationell säkerhet eller flyktingar som illegalt stannade i Sverige. I samband med ovanstående problem jag beskrev med distribuering 2015 tänker jag att pressen blev hårdare på Migrationsverket. Dessutom har massflyktsdirektivet gjort att alla ukrainare får uppehållstillstånd, vilket exempelvis afghaner inte var garanterade 2015. Jag drar den logiska slutsatsen att om alla kan få uppehållstillstånd behöver ingen stanna i landet illegalt. Då finns det ingen kriminalitet att diskutera. Utifrån vad jag skrev ovan om nationell säkerhet tänker jag även att kriminalitet i samband med det inte varit relevant på samma sätt 2022. Precis som för nationell säkerhet vill jag säga att jag inte anser att sambandet är osannolikt, men trots den höga signifikansen anser jag inte att det är generaliserbart då det baseras på ett väldigt begränsat antal analysenheter; enbart 9 (tabell 3).

Det starkaste signifikanta sambandet är för den humanitära emfas-gestaltningar. Där är sambandet 0.226 (Cramer's V) och det sambandet är extremt signifikant med en slump på under 0.1%. Sambandet är att en humanitär-gestaltning finns i 16% av artiklar om mellanöstern men 37% av artiklar om Ukraina (tabell 6). Alltså är det mycket vanligare att humanitära insatser diskuteras i relation till Ukraina. Detta överraskade mig, då min hypotes utifrån orientalism-teorin var att det skulle vara vanligare eller lika vanligt med framställning som offer för Ukraina, medan det skulle vara vanligare med humanitär än framställning som offer för mellanöstern. Skillnaden mellan framställning som offer och humanitär, vilket illustreras mer utförligt i metodkapitlet, är att framställning som offer innebär att man sympatiserar med flyktingarnas situation och berättar utifrån deras perspektiv, medan humanitär i stället betonar västvärldens eller svenska medborgares insatser för flyktingar. Eftersom Said (1978) menar att människor från orienten avhumaniseras av occidenten var min hypotes att humaniserande innehåll (det vill säga framställning som offer) skulle vara mer vanligt förekommande för Ukraina medan betoning av hur västvärldens hjälper orienten (det vill säga humanitär) skulle vara vanligare för mellanöstern. Särskilt utifrån att Said beskriver att syftet med de orientalistiska stereotyperna var att framställa orienten som underutvecklad och i behov av "hjälp" från occidenten. Det är svårt att jämföra gestaltningen framställning som offer med humanitär då framställning som offer inte har ett signifikant resultat, alltså antyds att det inte är en stor skillnad för Ukraina och mellanöstern. Framställning som offer förekom (i dessa specifika fall) i 30% för mellanöstern och

34% för Ukraina (tabell 6). Det var alltså inte en stor skillnad, och den skillnaden bedöms vara slumpmässig.

Det skäl jag kan se till Ukraina skulle generera mer humanitärt innehåll är potentiellt att det är representativt för hur det faktiskt såg ut i verkligheten. Kan det bero på att ukrainska flyktingar mottagits mer givmilt av samhället? Potentiellt har det funnits fler insatser av företag, staten och privatpersoner för Ukraina än mellanöstern då dessa är flyktingar som är som "oss", från Europa, medan man kanske tog emot flyktingar från mellanöstern mer tveksamt med tanke på diskussionen om terrorism samt orientalistiska negativa stereotyper som skapar en avstånds-känsla. Oavsett så är det undersökningens mest generaliserbara signifikanta samband.

9. Slutsats

Frågan som uppsatsen ställer sig själv är: **Skiljer sig gestaltningen av ukrainska flyktingar och flyktingar från mellanöstern i svenska dagstidning, och i så fall hur?** Jag anser att vissa aspekter av frågeställningen är besvarade, men att med vidare forskning och finslipning av metoden kan gestaltningen av flyktingar utforskas ur ett mer omfattande perspektiv.

Sammanfattningsvis kan uppsatsen, på grund av ur vissa aspekter bristande reliabilitet samt metod, inte generaliseras till ett övergripande perspektiv. Detta berör delarna av analysen som handlar om ekvivalens-gestaltning, alltså frekvensen av positivt/negativt/neutral innehåll. På grund av den låga mängden analysenheter blir även en andel av övrigt innehåll inte generaliserbart, då det baseras på en för liten grund. Resultatet för ekvivalens-gestaltningar visade lågt samband samt låg signifikans, vilket antyder att resultatet troligtvis är slumpmässigt och att det inte finns påtagliga skillnader mellan vilka ekvivalens-gestaltningar som används beroende på vilket land artikeln handlar om. För emfas-gestaltningar fanns vissa signifikanta samband. Artiklar om flyktingar från mellanöstern handlade oftast om distribuering, framställning som offer och samhällsintegrering. Artiklar om flyktingar från Ukraina handlade ofta om humanitära insatser, framställning som offer och distribuering. Dessa resultat är i viss mån generaliserbara, men det finns en del slumpmässig inverkan och de bör därför generaliseras varsamt. Över lag kunde man även se att mellanöstern gestaltades väldigt polärt, där de hade en hög grad positiva gestaltningar men även en hög grad negativa, medan Ukraina var mer jämnt utspritt. Det skiljde sig något vilka de mest frekventa positiva/negativa gestaltningarna var för områdena, då de vanligaste positiva för Ukraina var arbetsmarknadsintegration, humanitär och samhällsintegrering, medan de vanligaste positiva för mellanöstern var framställning som offer, humanitär och samhällsintegrering. De vanligaste negativa för Ukraina var nationell säkerhet, ekonomi och distribuering. För mellanöstern var de vanligaste negativa gestaltningarna ekonomi, nationell säkerhet och kriminalitet. Dock är dessa resultat inte generaliserbara och talar enbart för de kodade artiklarna då signifikansen och sambanden är väldigt låga. Jag bedömer att detta potentiellt är på grund av de få analysenheterna, och vill därför inte peka på att det resultatet skulle innebära eller inte innebära att det finns samband i verkligheten.

Det finns ett antal slutsatser vi kan dra från uppsatsen som går att generalisera till en bredare kontext. Delvis kan, som tidigare nämnt, vi i viss mån generalisera att artiklar om flyktingar från mellanöstern oftast handlar om distribuering, framställning som offer och samhällsintegrering, medan artiklar om flyktingar från Ukraina ofta handlar om humanitära insatser, framställning som offer och distribuering. Vi kan också se att det finns ett litet, men trots allt signifikant, samband där artiklar om

mellanöstern oftare diskuterar mottagning och distribuering av flyktingar än vad artiklar om Ukraina gör. Vi kan även se att det finns ett tydligt samband där det är vanligare att artiklar berör som humanitära insatser för flyktingar handlar om Ukraina än om mellanöstern.

I sin helhet visar dock resultatet för det mesta att det inte finns särskilt stora skillnader mellan rapporteringen om Ukraina i jämförelse med mellanöstern. Att resultaten (särskilt för emfas-gestaltningar, där jag anser att metoden är god) inte visar på starka eller signifikanta samband berättar för oss att det troligtvis inte är stora skillnader i rapporteringen i alla förutom två av de olika emfas-gestaltningarna som undersöktes (distribuering och humanitär). Jag anser att resultatet antyder att de svenska nyheterna till stor del håller sig neutrala och inte påverkas av den politiska diskursen i sådana frågor.

Men det finns fler aspekter att undersöka. För en person som är intresserad av att undersöka området närmare har jag ett flertal förslag. Delvis skulle jag föreslå att, som diskuterat i diskussion och analyskapitlet, istället rikta sitt fokus mot medielogik, och se över vad för innehåll redaktörerna väljer att ta med. I samband med det skulle jag rekommendera att fortsatt ha vardera emfas-gestaltningar som en egen variabel, men att i stället ha ekvivalens-gestaltningar som variabelvärde för dessa. Detta tror jag skulle minska slumpens inverkan. Ett annat förslag är att inkludera artiklar om hela EU. Då kan man bibehålla orientalismen som teori, samt att jag upplevde att det blev ett enormt bortfall av artiklar då de handlade om mottagandet i andra EU-länder eller EU generellt och inte bara Sverige. Jag har även insett att en kvalitativ analys där man tittar på artiklar med liknande innehåll från Ukraina och mellanöstern och ser vad som beskrivs på en latent nivå skulle vara fördelaktigt. Jag upplevde att det ofta drevs ett narrativ som inte var manifest nog för att kunna koda och fortfarande bibehålla god reliabilitet. Därför vill jag rekommendera att analysera vilka narrativ som drivs om olika flyktingar i artiklar genom en kvalitativ metod.

10. Litteraturförteckning

- Bleich, Erik, Stonebraker, Hannah, Nisar, Hasher & Abdelhamid, Rana (2015) *Media Portrayals of Minorities: Muslims in British Newspaper Headlines, 2001–2012*. Journal of Ethnic and Migration Studies. Vol. 6, p. 942-962
- Chong, Dennis & Druckman, James N. (2007), *A theory of framing and Opinion Formation in Competitive Elite Environments*. Journal of Communication. Vol. 57, p. 99-118
- Druckman, James N. (2001), *The Implications of Framing Effects for Citizen Competence*, Political Behavior. Vol. 23(3), p. 225-256
- Entman, Robert (1993), *Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm*, Journal of Communication. Vol. 43(4), p. 51-58
- Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Towns, Ann & Lena Wängnerud (2017), *Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Wolters Kluwer AB.
- Globalis (u.å), *Syrien*, Senast uppdaterad 29-11-2022. Hämtad från: <https://www.globalis.se/Konflikter/syrien>
- Golder, Matt (2016). *Far right parties in Europe*. Annual Review of Political Science val, Vol. 19, p. 477–497.
- Gottlob, Anita and Boomgaarden, Hajo G. (2020), *The 2015 refugee crisis, uncertainty and the media: Representations of refugees, asylum seekers and immigrants in Austrian and French media*, Communications, Vol. 45, p. 841-863
- Gruessing, Esther & Boomgaarden, Hajo G. (2017), *Shifting the refugee narrative? An automated frame analysis of Europe's 2015 refugee crisis*. Journal of Ethnic and Migration Studies, Vol. 43, p. 1749-1774
- Hamidi-Nia, Gilda & Ekman, Ivar (2015), *Iran skickar afghanska barn att kriga i Syrien*. Sveriges radio (SR), publicerad 23-10-2015.
- Informationsverige.se (u.å), *Rättigheter under asyltiden, Länsstyrelserna*, hämtad 30-11-2022 från: <https://www.informationsverige.se/sv/jag-ar-asylsokande/att-soka-asyli-i-sverige/att-vara-asylsokande/rattigheter-under-asyltiden/>
- Jesper Strömbäck & Nora Theorin (2018). *Attityder till invandring - en analys av förändringar och medieeffekter i Sverige 2014-2016*. Delmi.
- Klein, Amis. (2020). *The dynamics of framing: Image, emotion, and the European migration crisis*. Academy of Management Journal, Vol. N/A, p. 1-70.
- Krisinformation (2022), *Att komma till Sverige från Ukraina*, hämtad 30-11-2022 från: <https://www.krisinformation.se/detta-kan-handa/handelser-och-storningar/oro-for-omvarldslaget/oro-for-omvarldslaget/att-komma-till-sverige-fran-ukraina>

Kumar & Singh (2019), *Media, the Fourth Pillar of Democracy: A Critical Analysis*, International Journal of Research and Analytical Reviews, Vol. 6(1), p. 370-378

Landguiden (u.å), *Konflikten i Ukraina*, Utrikespolitiska institutet. Hämtad 27-13-2022 från: <https://www.ui.se/landguiden/konflikter/ukraina2/>

Migrationsverket (2022), *Beviljade uppehållstillstånd*. PDF. Hämtad 21-12-2022 från: <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik/Beviljade-uppehallstillstand-oversikter.html>

Migrationsverket (2016), *Beviljade uppehållstillstånd 2015*. PDF. Hämtad 21-12-2022 från: <https://www.migrationsverket.se/download/18.7c00d8e6143101d166d1ab3/1485556214899/Beviljade%20uppehallstillstand%20och%20registrerade%20uppehallsratter%202015.pdf>

Migrationsverket (u.å), *Historik*. Senast uppdaterad 2022-10-11. Hämtad från: <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Pressrum/Vanliga-fragor-fran-journalister/Historik.html>

Migrationsverket (u.å), *Så här ansöker du om asyl*, hämtad 30-11-2022 från: <https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Att-ansoka-om-asyl/Sa-har-ansoker-du-om-asyl.html>

Missing Migrants Project (u.å), *Mediterranean*, Hämtad 27-12-2022 från: <https://missingmigrants.iom.int/region/mediterranean>

Müller, Lisa (2014), *Comparing Mass Media in Established Democracies*. Palgrave Macmillan.

NE (u.å), *Sverigedemokraterna*, hämtad 14-11-2022 från: <https://www.ne.se/upplagsverk/encyklopedi/1%C3%A5ng/sverigedemokraterna>

Saed, Alnahhal (2022), *Därför behandlar Sverige (och EU) ukrainarna annorlunda än syrierna*, Dagens Nyheter (DN). Publicerad: 2022-08-24

Said, Edward (1978), *Orientalism*. Pantheon Books.

SCB (2016), *Det stora antalet asylsökande under 2015 ökade inte flyktinvandringen nämnvärt*, hämtad 04-01-2023 från: <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/pong/statistiknyhet/asylsokande-grund-for-bosattning-utlandsk-bakgrund-medborgarskapsbyten-adoptioner-hushallsstatistik-och-medellivslangder-2015/>

Shehata, Adam (2019). *Journalistikens dagordningar och gestaltningar*. I M. Karlsson & J. Strömbäck (Red.), *Handbok i journalistikforskning*. p. 353-372

Strömbäck, Jesper, Andersson, Felicia & Nedlund, Evelina (2017), *Invandring i medierna – Hur rapporterade svenska tidningar åren 2010-2015*, Delmi.

SVT Nyheter (2022), *Inga kvotflyktingar till Staffanstorps*, publicerad 12-05-2022.

SVT Nyheter (2018), *Kriget i Afghanistan kan räknas som världens blodigaste*, publicerad 17-09-2018.

Wellbrock, Christian-Mathias, Kure Arango, Maria & Buschow, Christopher (2020), *Competition and Media Performance: A Cross-National Analysis of Corporate Goals of Media Companies in 12 Countries*, International Journal of Communication, Vol. 14(2020), p. 6154–6181

Öhberg, Patrik (2020), *10 år med Sverigedemokraterna, i Regntunga skylar*, s. 413-426. Göteborgs Universitet.

11. Bilagor

Bilaga 11.1

Variabel	Label	Variabelvärde	Tolkning
V1	Artikelnamn	Löpande	Vad heter artikeln? Uppge titeln på nyhetsartikeln.
V2	Datum	Löpande	När publicerades artikeln? Uppge datum då artikeln publicerades.
V3	Område	1 = Mellanöstern 2 = Ukraina	Vilket område handlar artikeln om? Uppge 1 om den handlar om mellanöstern (artiklar från 2015). Uppge 2 om den handlar om Ukraina (artiklar från 2022).
V4	Ekonomi	1 = Ja 0 = Nej	Ange värde 1 om artikeln handlar om flyktingarnas påverkan på Sveriges ekonomi. Om inte ange 0.
V5	Kultur	1 = Ja 0 = Nej	Ange värde 1 om artikeln handlar om flyktingars kultur, flyktingar i relation till svensk kultur eller flyktingar i svensk kultur. Om inte ange 0.
V6	Nationell säkerhet	1 = Ja 0 = Nej	Ange värde 1 om artikeln handlar om flyktingar som relaterade till nationell säkerhet. Om inte ange 0.
V7	Kriminalitet	1 = Ja 0 = Nej	Ange värde 1 om artikeln handlar om flyktingar i relation till kriminalitet i Sverige. Om inte ange 0.
V8	Samhällsintegrering	1 = Ja 0 = Nej	Ange värde 1 om artikeln handlar om integrering av flyktingar i det svenska samhället. Om inte ange 0.
V9	Distribuering	1 = Ja 0 = Nej	Ange värde 1 om artikeln handlar om distribuering av flyktingar och mottagandet

			av flyktingar i Sverige. Om inte ange 0.
V10	Arbetsmarknadsintegration	1 = Ja 0 = Nej	Ange värde 1 om artikeln handlar om flyktingar i relation till integrering i arbetsmarknaden eller kompetensförsörjning. Om inte ange 0.
V11	Humanitär	1 = Ja 0 = Nej	Ange värde 1 om artikeln berör svenska staten eller svenskars humanitära insatser för flyktingar där solidaritet betonas. Om inte ange 0.
V12	Framställning som offer	1 = Ja 0 = Nej	Ange värde 1 om artikeln framställer flyktingar som offer och belyser flyktingarnas perspektiv. Om inte ange 0.
V13	Övrig emfas	1 = Ja 0 = Nej	Ange värde 1 om en annan gestaltning än ovanstående inkluderas. Används främst i fall då ingen av V4-V13 förekommer, samt i fall där det finns en väldigt tydlig och huvudsaklig gestaltning som inte uttrycks av V4-V13. Om inte ange 0.
V14	Ekvivalensgestaltning	1 = Positiv 2 = Negativ 3 = Neutral 4 = Både positiv och negativ 5 = Går ej att urskilja	Hur framställs övergripligt flyktingarna i relation till Sverige i artikeln? Uppge 1 om de framställs <i>sympatiskt</i> eller som en <i>tillgång</i> för Sverige. Uppge 2 om de framställs som en <i>fara</i> eller <i>som att ha negativa konsekvenser</i> för Sverige. Uppge 3 om de framställs neutralt. Uppge 4 om artikeln innehåller material som både passar för 1 och 2 samt

			eventuellt 3 och 5. Uppge 5 om det inte går att urskilja.
V15	Tidning	1 = DN 2 = SvD	Vilken tidning var artikeln skriven i?